

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VÁRÁSI:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

1-banában peti sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, december 14.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: A lóvasut igazgatóságához!
A képviselőház ülése.
Hgyrői-másról. Irta: Lux Terka.
A venezuelai háború.
Királyunk és a pápa.
A kenyérszabó-bizottság ülése.
As aradi székely-bazár.
As aradi új üzletvezető.
As aradi pénzhamisítók.
Ingyen kenyér.
Kákány és Kocsuth.
A városatyá-választások.
As aradi jégesalád.
A Tánderej büntései.
Uj csandőrök a megyében.

A lóvasut igazgatóságához!

Arad, december 13.

Nem hivatalos megbizásból: a közhangulat sugallatából intézzük önökhöz e sorokat.

A közvélemény nevében szólunk, melynek rokonszenvét kegyetlenül eljátszották önök azalatt a fél évtized alatt, mely elvihartzott felettünk ama történelmi pillanat óta, hogy Arad városa szerződést kötött önökkel egy villamos vasutra.

Nemzedékek nőttek fel, korszakot jelentő férfiak tüntek le ez idő alatt a közélet szinteréről. Lejátszódott a spanyol-amerikai háború, Dél-Afrikában járom alá hajtottak egy szabadságszerető nemzetet, revideálták és befejezték a Dreyfus-pört, a Mont Peleé egy szigetországot temetett el, a villamvasutakat kiszorította divatból a motoros erő, rendszerek jöttek, rend-

szerek mentek, — csak egy alkotás maradt a régi: az aradi lóvasut.

Ez a nagy konzekvencia, ez a megingathatlan állhatatosság az önök műve volt.

Mintha csak testet akartak volna adni az örök maradandóság eszméjének; mintha megcáfolni igyekeztek volna az enyészetet, mely előbb-utóbb kérlelhetlen szigorral szántja végig csontkezét mindannyiúnkon.

De talán nem vagyunk egészen igazságosak. Valami mégis történt: Föllendült e néhány esztendő alatt a levélbeli forgalom Arad városa és lóvasut között, ami ha nem is javított a közlekedés-ügyön, de előbbre vitte legalább a papiripart. Egyszer a város gorombáskodott önökkel, máskor önök gorombáskodtak a várossal. Hol egyik került felül, hol a másik. Olyan volt ez a látvány, mint a komédiás bódé, ahol Mason és Robinetti díjbirkózik a publikum izgalmai között.

Hanem most már elég volt. Mi meguntuk a játékot, s talán megunták önök is. Legyen vége a komédiának.

A ma nap egy hosszú irást kapott önöktől Arad városa. Azt izenték benne, hogy a lóvasutnak motoros, vagy villamos forgalomra való átalakítása az önök szívének legbensőbb óhaja; csupán egyes holt vonalak kiépítési idejére kérnek halasztást. Azzal indokolják e kérelmüket, hogy a városnak úgy vagyoni jogi, mint egyéb érdeke megköveteli, hogy a vasutvállalat jövedelmező és életképes legyen. Egyrészt, mert a város a

jövedelemnek részese, másrészt pedig, mert Arad közönségére nem közömbös, hogy fenttartja-e magát a közuti vasut, vagy elbukik a nagy üzleti terhek alatt.

Helyes. Igazság gyanánt fogadjuk el az önök indokait. Magunkévá tesszük álláspontjukat. Még pedig azzal az őszinteséggel, melyet oly ritkán élveztünk önöktől.

De amikor odaállunk az önök igazsága mellé, akkor az a szándék vezet bennünket, hogy módot találjunk azon ellentét kiegyenlítésére, mely a lóvasut-társaság üzleti vállalkozását Arad közönségének rokonszenvétől elválasztja. S arra törekszünk, hogy alkalmat adjunk önöknek e rokonszenv visszaszerzésére a tizenkettedik órában.

Méltóztassanak ide figyelni! Tegyenek az urak kötelező nyilatkozatot nyolc nap alatt arra, hogy az 1903. év január elsejétől számított fél esztendő alatt berendezik motoros-forgalomra a fővonalat és azon olyan közlekedést létesítenek, mely méltó Aradhoz, méltó egy modern város forgalmához.

Kötelezzék magukat arra, hogy az új vashid felállítása után nyomban kiejtik a motor-vasutat Ujaradra, s az aradi indóháztól pár percnyi időközökben állandó közlekedést létesítenek a szomszédos mezőváros központjába.

Ezen kötelezettségek ellenében pedig kérjenek ellenszolgáltatásokat.

Kérelmezzék Arad városától azt, amire önök, úgy látszik, a legfőbb súlyt he-

T A R C A

A hétről.

Sekszpir, hogy rajt' agrár-düh vett erőt,
Egy drámát irt néhány száz év előtt;
Meséjét — ki miatt baj bajra támad —
A velencei merkantilistának.
Sájlokkot, a lagunák bős kazárját,
Ki addig spekulál, a mig bezárják;
Kis uzorát forgat tincses fejében
S egy font emberhúst kér kamat fejében.
Hallatlan percent, az egekre zúgó,
De mert akkor még nem volt Laehne Hugó,
S nem volt fogyasztási szövetkezet, —
Hát szabadjára üzérkedhetett.

S kora után is majd egy ezredévvél,
Csak galiba jár átokvert nevével;
Ki rést ütött hajdan Velence csendjén,
Patvart kever a város napirendjén.
Illés László Steiner Jakabra rötta:
Hogy alattomban — Sájloknak utóda.
Azzal, a mit Kotsis Lajosra mondott:
A husából követeli a fontot.
Egy fél kilót, — kevesbbel be nem éri,
És várja, hogy majd Glück Károly kiméri.

S mig borzalomtól zúg a nagyterem,
Szörnyedve néznek végig Steineren,
Az visszavág: „Mióta idejárom,
Steiner vagyok, nem voltam soha Sájlok!
Azt sem tudom, ki is azon egyén,
Aradi polgár, avagy jövevény.
Miféle szerzet az atyafisága,
Pályázik-e a városatyaságra;
De annyit sejtek mégis, — miszerint
Illés bennem egy húsvágót tekint!
Nos hát, tudhatja mind', a ki befentes,
Sohase voltam mézárós, se hentes;
Bár tisztelet ez iparág iránt,
Ez a hasonlat mégis durva, bánt.
Ezt föltenni nincs senkinek se jussa,
Nem kell nekem a másnak csontja, húsa!...“

Sájlokkot tudjuk, börtönbe vetették
Kenyér-vizen, hogy vezekelve tettét,
Ha akkor is esküdtszék van divatban:
Sok minden másként van a szindarabban.
Az esküdtszék türelmes, bölcs bíróság,
Az esküdt csupa szív és csupa jószág.
Nincs rá eset, hogy — meglepően Velencét —
A húsvágó kazárt, hogy fél ne meentsék.
S fölébe még az a szerencse várja:
Meginstállják — az esküdtszecsorára.

Örömen, hogy a ciklus véget ére,
Verdiktet hoznak egy malac fejére...

Sekszpir nem írja, meg nem tudható,
Milyen volt akkor a zsidó adó.
A dráma nem szól egy betűt se róla,
Mily nagy volt Sájlok hitközség-adója.
De valószínű, hogy az ő korába'
Zsidónak lenni — nem volt olyan drága.
Ha az idén is, oly nagy ára, mint ma:
Az imakönyvbe Sájlok sem kacsintna,
S egy bájos velencei reggelen
Leszen vala: felekezettelen.

Fergács.

Péter lovag.

Irta: Martos Ferenc.

I.

Ez még a nyáron történt. Zöld Péter, ki a pázsiton ül, az esti szellőben hajladozó, lengő rozmaringvirágok között és Vaáli Mariska, aki a fűben térdelt, a margeritta szirmait tépdesve: jegyesek voltak.

Zöld Péter ezenkívül első segéd Vaáli Bertalan ur fűszerüzletében, a Pacsirta-utca sarkán. egymás szemébe néztek a jegyesek, nedves, mély tűzben égett a leány szeme, piros

lyezik, hogy a mellékvonalak kiépítésére hosszabb halasztás adassék. Kérjenek öt, nyolc, vagy tíz esztendő, kérjenek annyit, amennyi idő múltán, a mellékvonalak kiépítését lehetők tartják.

És hitünk, meggyőződésünk, hogy az ilyen ajánlat hallatára kész örömet elfelejtíti a város mindazt a keserűséget, amit a lóvasuttársaság okozott neki. Elfogadja az ajánlatot, ha tiszta szándékot lát a kivitel körül, nem hagyja a levegőben a békejobbot.

Tisztelt lóvasuti urak! Néhány év-tized választ el bennünket attól az időtől, amikor Aradváros tulajdonába megy át vasut és felszerelés, kocsik, ló és minden egyéb, amit olyan istentől elmaradottan kezelnek önk. Néhány évtized áll még rendelkezésükre, ha tovább is gyártani akarják a beadványokat, átiratokat, felebbezéseket, szerződés-változtatásokat, rezignációs panasziratokat s más hasonló jókat.

De higgyék el jó urak, nem gyártanak annyi papírost Diósgyőrön, amennyivel az aradi lóvasut siralmas üzletmenetén segíteni lehet. S önk nem irhatnak rá anynyi instanciát, amennyi pótolni tudja részvényeseik zsebének a vezetés körül való elmaradottságot, az üzleti készség hiányát.

Ne irjanak most már nekünk többet, csak egy levelet még, de abban az egyben tegyék jóvá a multak minden bűnét, minden hibáját. *Írják meg, hogy félsztendő múlva motorkocsi váltja fel Aradon a lóvasut.*

Ezzel az egy levéllel pedig, higgyék el derék urak, több szolgálatot tesznek önmaguknak, mint Arad közönségének.

* *

Az olasz borvám. Mint budapesti tudósítónk táviratban jelenti, Széll Kálmán miniszterelnök még a karácsonyi szünet előtt válaszolni fog Szederkényi Nándor azon interpellációjára, melyet az olasz borvám ügyében hozzá intézett.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 13.

Az obstrukciónak vége. Ez már a mai Ház külső képén is látható volt. Alig néhány képviselő jelent meg és különösen az ellenzék volt kis számban képviselve. A tárgyalás is gyors menetben folyt és a horvát provizoriumot alig néhány perc alatt letárgyalták.

Volt azonban mégis nevezetes momentum a mai ülésnek és ez: Kossuth Ferenc kijelentése volt. Tiltakozott a gyanúsítás ellen, hogy ő éjjel titkon tárgyalt volna a miniszterelnökkel. A mióta haza jött — ugymond — mindig a haza érdekét szolgálja. Kijelenti, hogy felémelt fővel áll itt, a kit mindig a legérdemlenebbül gyanúsítanak.

A provizorium után a kérvényeket tárgyalták nagy érdeklődés mellett. Hétfőtől kezdve folytatódik a ma megkezdődött komoly munkásság és remélhető, hogy még a karácsonyi szünetig több törvényjavaslatot elintéz a Ház.

Részletes tudósításunk a következő:

(A leszerelt obstrukció.)

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök fél 11 előtt nyitotta meg az ülést és bemutatta az irományokat.

Kossuth Ferenc a napirend előtt felszólalva, tiltakozik az ellen, hogy ő éjjel idején titkon tárgyalt volna a miniszterelnökkel. Nagyon fáj, hogy a sajtó egy része minden parlamenti akciót, mely nem a végletekig megy, nem tart komolynak. Az ő véleménye az, hogy a végletekig menő parlamenti akciónak csak bizonyos esetekben van jogosultsága, de nem helyeselné azt, ha egy parlamenti akció mindig a végletekig menne. (Általános helyeslés.)

A Ház ezután harmadszori olvasásban elfogadta az indemnitást.

(A horvát pénzügyi provizorium.)

Neményi Ambrus előadó rövid indoklás után, a mely szerint az osztrák kiegyezés miatt, illetve miután azt eddig megkövetel nem lehetett és így Horvátországgal sem köthetünk állandó jellegű egyezményt, elfogadásra ajánlja az egy évre szóló horvát provizoriumot.

Kossuth Ferenc: A horvát provizorium szintén időköz van kötve, és éppen ezért, ha az ellenzék akarja, megobstruálhatná. De miután ezzel törvénytelen állapotot idézne elő s ezt a párt nem akarja, így az obstrukciótól eláll, de a javaslatot nem fogadja el, mert a mig 67 ben, a mikor az egyezmény Horvátországgal létrejött, általános volt az öröm és a horvátok igaz barátsággal és szeretettel viseltettek irántunk, ma már mind nagyobb és nagyobb követelésekkel állanak elő, de a jóindulat a lakosság nagy részében megszűnt, sőt ellenséges indulattal viseltettek irántunk, addig pedig mig a viszony ilyen, nem hajlandó semmi engedményt megadni Horvátországnak.

Szederkényi Nándor nem tekint az ügyet bizalmi kérdésnek és miután nem akar alkalmat adni Horvátországnak arra, hogy újabb és alaptalan vádaskodással illesse Magyarországot, a javaslatot elfogadja.

Széll Kálmán miniszterelnök mindenekelőtt Kossuth előbbi felszólalására reflektálva, kijelenti, hogy Kossuthal csak privátbeszélgetése volt, de semmiféle tárgyalás közte és Kossuth között nem volt. (Énnek helyeslés.) Ami a horvát egyezményt illeti, nem tartotta célszerűnek a tárgyalások forciozását, mert reméli, hogy a differenciákat a legközelebbi tárgyalások során sikerül kiegyenlíteni. (Helyeslés.)

(Kossuth a gyanúsítás ellen.)

Kossuth Ferenc személyes kérdésben kijelenti, hogy a napirend előtt már érintette ezt a koholmányt, a melyet róla terjesztettek. Kijelenti újabb, hogy a híresztelések közül egy árva szó sem igaz. Igaz csak annyi, hogy mint pártelnök beszélgetett a miniszterelnökkel. O mindíg köteleességét teljesítette és a mióta haza jött, mindig egy célja volt: a haza ügyét szolgálni. A sajtó egy része mindig meggyanúsítja őt. Neki, mint pártvezérnek kötelessége, hogy ha tud, vimányokat szerezzen és eszközöljön ki az ország számára. (Énnek helyeslés.) Ausztriában a korona tudtával alkudozik a kormány egy ellenzékkel. A mikor ő a miniszterelnökkel beszélgetett, hazafias cselekedetet követett. Felémelt fővel állok itt — ugymond — és meggyőződésem, hogy ha valaki nem érdemli meg az országban a gyanúsítást, az én vagyok.

A provizoriumot a Ház általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás során Kossuth megismétli Szederkényivel szemben előbbi kijelentéseit, a melyek miatt a provizoriumot nem szavazza meg.

Szederkényi megjegyzése után a részletekben is elfogadták a provizoriumot.

volt a legény orcája s a boldog szerelem tündére ott repdesett közelkben.

— Szeretsz, Mariskám? — kérdezi végre Zöld Péter, hosszú hallgatás után.

A leány széttép egy magerittát. Aztán felneéz, megrázódik és szól:

— Nem szeretlek!

A rozmarinok, mageritták, őszirózsák mind-mind megdöbbenve hajlottak a pázsitra. S a lány folytatta:

— Nem szeretlek, Péter, százszor is nem. Hogy tegnap másként beszéltem? Tegnap még nem láttam tisztán. De ma tudom, meg vagyok győződve róla, hogy nem szeretlek. Ne kérdezd, miért. Magam sem tudom. Haragos vagyok, bosszus magamra, reád és az egész világra. Ha arra gondolok, hogy holnapután lett volna az esküvőnk, szédülök és borzongás fut végig a hátamon. A tied örökre! Asszony, gyermekek anyja s a többi. Hát ki vagy te, hogy magadhoz akarsz láncolni örökre? Mivel bizonyítottad be? Szenvedtél értem valaha? Kockáztattad-e az életedet szerelmedért? Hol van az a szerelem? Ki látta? Ki hallott róla? Ki tud róla?

S ime, alig hogy felvém a kékpettyes, hosszú ruháskámat, az elsőt, amely sarkig ér, alig, hogy levettvén bábuimat, te jössz és el akarsz vinni magaddal, mert, ugy mondod, szeretsz. S az anyám is azt mondja, elviszesz magadhoz, mert szeretsz. S az apám is odaad, mert azt mondja, értesz az üzlethez és szeretsz... Ejh, én látni akarom szerelmedet! Világosan, tisztán, így, mint ezt a virágot az ujjaim közt... És most, ha szeretsz, menj el és ne lássalak soká, amig újra nem foglak szeretni.

Menj és kövess el valami hősi tettet, hogy csodálni tudjalak és híradet halljam. Menj és öl meg egy sárkányt s aztán jöjj vissza és tárt karokkal várlak: szép hős lovagom... Viaszkodjál életre-halálra, tüzet nényó torkába merítsed markolatig kardod pengéjét, nyiszárd le fejeit, egymásután mind a hetet. Aztán jöjj vissza diadalmasan. De addig ne lássalak kedves jegyem, Zöld Péter...

Igy szólván, fölállott a leány és tovalebent a pázsiton. S a legény reszkette, kétségbeesve nézett utána? Mi lelte? Mit akar? Nem tudta megmagyarázni, csak annyit érzett, hogy a torkát, meg a szívét összeszorította valami. Aztán, amikor a leány csipkeruhájának utolsó fodra is elűnt a bokrok közt, felugrott és vérbenforgó szemmel, sötéten kiáltott:

— Hol van hát az a sárkány?

II.

Hőfehér kis ablaknál, menták és jászminok illatától kábultan himez, himez a szép menyasszony, kinek színe halvány.

Halovány az arca, mert hiszen elhagyja jegyese, Péter lovag, hogy távol, ismeretlen világokban fölkeresse a hétfejű sárkányt, aki nélkül nincsen igaz szerelem. Vitézkötést himez a szép menyasszony daliás lovagjának, ki sárkányölő kardját függeszti majd reá. Ime, ott eped most is az ablak alatt, a jászminok tövében. Mily szép most, hogy így eped és le fogja nyiszálni a sárkány fejeit. Tekintete mily hősie, egész lénye mily erős, mily lovagias és mégis mily gyöngéd! Készülj, készülj, szép vitézkötés, a melylyel hareba bocsátom lova-

gomat, ki a jászminok tövében ül és meghalna egy csókomért. Csökkold meg őt helyettem esti szellő és sugd a fülébe, hogy szeretem...

De azért ne jöjjön fel a szobámba, mert csak így szeretem, a jászminok tövében, utra készen a sárkányok felé...

III.

Péter lovag esomágot kapott a postán. Fölbontván, vitézkötést talált benne. E szó volt szalagjára himezve: Marianna.

— Ó, Marianna! — sutogá Zöld Péter, arra gondolva kit immár nem mert Mariskának nevezni. — Ó szerelem! A ti nevetekben indulok csatára.

Azzal fogta nehéz szabályait, mely egy derék észeres utján jutott birtobába s négy vágást tett a világ négy tája felé. Az elsőre megrendült a kályha. A másodikra széttört a tükör. A harmadikra kihullott az ablaküveg. A negyedikre fején találta a kandurt. Meg sem moccant többé. Azután vállára aggatván tarisznyáját, melyben friss-sütésű pogácsák illatoztak és egy rud szalámi, felkötötte kardját, bucsucsókot hintett menyasszonya felé és határozott, szilárd léptekkel indult el nagy ujára.

A város kapujában megszólított egy embert.

— Atyafi, nem tudná megmondani, van ebben a városban sárkány?

A megszólított egy torony felé mutatott: Ott a torony alján, abban a kereskedésben. Péter lovag szíve megdobbant. Itt van hát, amit keres. Kissé gyorsan jött ugyan, de legalább hamar tulesik rajta. Sietett a torony felé s belépett a kereskedésbe.

amíg a nőnek létkérdését fogja képezni a házasság, addig nincs szükség a házassági bilincsek fölnyitására megkönnyítésére. S azoknak az okos asszonyoknak igazuk van. Amíg a nőnek egyetlen menedéke lesz a házasság, addig ezt a várat sáncolja körül a törvény erősen, hogy a hatalmasabb társ, az ur, ne találjon rést a szabadulásra. Természetesen, ha nincsenek erkölcsi kényszerek a nőtől való szabadulásra.

Igen, ha majd a nő is ott fog állni, ahol a férfi, hogy szabad ura lesz akaratának, hogy nyűg és kényszer nélkül kötheti le magát, érzése és meggyőződése erejénél fogva, mint az önzetlen és becsületes férfi, akkor igen, hegye lesz a törvény igazságának és nem kell elítélünk egyoldalúsága miatt, mint most kellene, amikor az erősebb félnek mindent megad s a gyöngétől mindent elvesz.

Szegény, szép asszonyok, milyen jó is, hogy erőtkben való nagy bizalmatokban nem látjátok rettenetes gyöngeségeket. Milyen jó az, hogy azt hiszitek, csak a boldogságra vagytok teremtve és mindenütt s mindig csak a szőke hercegasszony regényét keressétek: a szerelmet. A szép, gyönyörű szerelem meséjét, a mely örök hűségről s olyan szenvedésekről szól, ahol a kitartó szívek ereje mégis csak győz. És nem látjátok, hogyha a szőke hercegasszony nem lenne hercegasszony, csak egy szegény polgárember elcsapott felesége, milyen esunya lenne egyszerre annak a szőke asszonynak a regénye. Akkor az a szerelem bűn lenne, az elcsapás gyalázat és tisztességes asszonyok még csak a nevét se mondanák ki annak, akiről most busan sóhajtozzák: Ah, a boldogtalan hercegasszony.

Amint méltóztatnak látni, így módon mulatozunk és készülődünk titkos és nem titkos uton a karácsony ünnepére. S amint talán méltóztatnak is tudni, a karácsonyt megelőző hetekben, a családi élet Noé-bárája körül is szélcsönd van ilyenkor. A rózsaszínű nyelvecskék vitorláit mindenfelé be vannak húzva s férj uraiméknak most több szabad mint máskor. Legalább itt nálunk, így van; de ha nem csalódom, önkönél a vidéken is így van.

Az idegen gunyosan fölkapogott:
— Szívesen.

Sarkon fordult, belépett egy kapun, Péter lovag utána, s föl a lépcsőn, egy ajtó elé. Ott nagylárma hallatszott, gyereksírás, rikácsolás, döngetés.

— Tessék besétálni...

A szoba közepén hatalmas, természetes asszonyság ült, ölében borzas, sivalkodó gyerek, a kit mosdatott. S még négy gyerek ült mellette a padlón.

Péter lovag visszatántorodott:

— Mariana!

— Az asszonyság kiejtette karjából a gyermeket:

— Péter!

Kinos jelenet volt, melynek az idegen vetett véget.

— En vagyok a férj! szölt fejét lehorgasztva.

— Csodálatos, — mormogá Péter lovag s kiejtette kezéből a kardot.

Másnap Mariannáéknál ebédelt. A férj meghívta s ő úgy érezte, hogy tartozik valamivel ennek az embernek, hát elfogadta a meghívást.

Évsközben az u'cáról beszélt s arról, hogy ezután megtelepül és fűszeres boltot nyit a Pa-csirta utcában. Egyébként pedig elnézte az asszonyságot és néha úgy rémlett, mintha valami felcsillámlának arcán a régi Mariannából. Különösen amikor mosolyog és szól:

— Zöld ur, parancsoljon spenótot...

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Székely Otthon vasárnap délután a Vas szálló elsőemeleti helyiségében rendkívüli választmányi ülést tart, a következő tárgysorozattal. 1. Jelentés a lefolyt házi estély eredményéről. 2. A beérkezett levelek elintézése.

(*) A Jókodv asztaltársaság vasárnap este nyolc órakor Schriffort József vendéglőjében ülést tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

(*) Az aradi Testvériség asztaltársaság vasárnap délután 4 órakor özv. Mitliné vendéglőjében értekezletet tart.

(*) Az aradi magyarnyelvterjesztő bejegyző és temetkezési egyesület saját hivatalos helyiségében, december hó 14-én, délután 2 órakor tartja rendszeres havi választmányi ülését.

Királyunk és a pápa.

(Megemlékezés a pápa jubileumáról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 13.

Nemsokára leperreg az a huszonöt esztendő, melynek előtte XIII. Leó pápa elfoglalt a pápai trónját, s az uralkodók már is gyöngéd figyelmük jeléül, ajándékokkal lepik meg az egyháziót.

Legelső a megemlékezők között Ferenc József magyar király. Egy híres bécsi szobrásznál, Marschall Raxsonél, aranyból kis szobrot készíttetett, melylyel a pápát jubileumakor meglepi.

A király ajándéka műemkek a szószeres értelmében. A mű alap gondolatát maga az uralkodó adta meg a szobrásznak; az volt a király kívánsága, hogy ajándéka a „jó pásztor“-ról szóló hasonlatot fejezze ki, mely az evangélium legszebb példázatainak egyike.

A művész ezt a gondolatot a lehető legyszerencsőbb formában oldotta meg. Krisztus karján a megmentett báránnyal, gyöngén lecsüggesztett fível halad, utána megy egy kis nyaj. A nyugodt, fenségteljes tartás, a főalak kimért mozgása keilemes visszhangban vannak a technikailag egyszerű csoportozattal, mely hullámtalajon látszik tovahaladni, a csoportozat aranyból van s koronát képez egy afrikai márványlapon, mely nemes és izléses egyszerűséggel van csiszolva. A jobb felső sarokban a királynak és a pápának aranyból, emailból és briliánsokból való cimerei láthatók; az egyik fölött korona, a másik fölött a tiara trónol.

A két cimere között a következő felírás olvasható, melyet Hartel dr. osztrák közoktatásügyi miniszter, a hírneves filologus fogalmazott meg:

Pontifici Maximo
Leoni Decimo Tertio
Optimo Fidelium Pastori
Per Quinque Lustra Ecclesiam
Singulari Dei Providentia
Felicissime Gubernanti Eiusque
Thesaurus Uberrime Recludenti
Hanc Boni Pastoris Imaginem
Franciscus Josephus Primus
Imperator Austriae Rex Apostolicus Hungariae
Pietatis ergo
D. D. D.

Magyarul; „XIII. Leó pápának, a hívők legjobb pásztorának, aki hála a ritka isteni gondviselésnek, az egyházat öt évtizeden keresztül a legboldogabban kormányozta és kincseit a legtermékenyebben értékesítette ajándékozta a jó pásztor ezen képét. Első Ferenc József, Ausztria császára és Magyarország apostoli királya, kegyelete jeléül.“ A három D (dat, donat, dedicat) a régi római ajánlási formula.

Kedden ezt a művet, Bécs város csaknem

hasonló ajándékával együtt egy a király udvari vonatához tartozó kocsiába rakják, melyben két hálófülke is lesz Weckbecker báró és Marshall szobrász részére kik az ajándékot hivatalosan átadják a vatikánban.

A venezuelai háború.

(Bombázással fenyegetett város.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 13.

A hatalmak ismét benne vannak a megtorlás művében. Háboru lesz és néhol már teljesen háborus is az állapot.

Venezuela elnöke, Castro, lázasan fegyverzi hiveit s védelmi állapotba helyezi a nevezetesebb stratégiai pontokat, az alatt megindul a hírlapi vita a felett, hogy érdemes volt-e ilyen veszedelmes bonyodalmakat felidézni? Kit terheljen a felelősség a következményekért? A német forrásból eredő távirati hírek akként tüntetik fel a helyzetet, mintha Anglia titkos keze működne az egész dologban. Viszont az angol jingo-sajtó egyértelműleg Németországra hárítja a felelősséget.

Mindenesetre érdekes tünet, a mikor két, együttesen operáló nagyhatalom sajtója a háttérben tollharcot viv egymással. Az Egyesült-Államok kormánya egyelőre nagyon tartózkodóan viselkedik s választott bíróság elé szeretné vinni az egész vizsályt.

Mai távirataink egyébként alább következnek:

Washington, december 12.

A képviselőházban Dearmond határozati javaslatot nyújtott be, a melyben felvilágosítást kér a külügyminisztertől Németország és Nagy-Britannia Veneluezával szemben támasztott követeléseinek természetéről és azt kérdezi, hogy a külügyminiszter nézete szerint az Egyesült-Államok a Monroe-elv határozott hangsúlyozása mellett előidézheti a vizsálynak békés elintézését akként, hogy a Monroe-elmélet alapelvein teljesen érvényre jussanak. A határozati javaslatot kiadták a külügyi bizottságnak.

London, december 12.

A Daily Mail-nak jelentik Willemstadból tegnapé 6-ti kelettel, hogy Puerto Cabello nem venezuelai lakosai a Vineta és Ariadne hadihajókon keresnek menedéket. Mind a két hajó bombázással fenyegeti a várost.

Washington, december 13.

Moody haditengerészeti miniszter délután újságírók előtt kijelentette, hogy a kormány legalább most nem fog hadihajót küldeni Venezuelába, mert ezidő szerint ott nincs szükség amerikai hajóra.

Washington, december 13.

Bowen táviratának megérkezése után Hay külügyminiszter röglön a kabinettanácsba ment. Hay válaszul felhatalmazta Bowent, hogy belátása szerint ajánlja fel jó szolgálatait a vizsálynak választott bíróság útján való eldöntése érdekében. Ebben a tekintetben nem az Egyesült-Államok képviselője, hanem Venezuela képviselője az utóbbi kérésére. Itt azt hiszik, hogy Bowen lépéseinek eredménye nagyon kétséges és hogy ok van a legnagyobb bonyodalmakra. Ha az igények csupán Nagy-Britannia és Anglia követeléseire szorítkoznának, az elintézés könnyebb volna. Ámde Franciaországnak, Olaszországnak, az Egyesült Államoknak és még sok más nemzetnek is vannak követeléseik és ezek nem fogadhatnak el olyan megállapodásokat, a melyeket Anglia és Németország esetleg rákényszerítene Venezuelára és a melyek őket megfosztanák a reklamáció jogától,

SZINHÁZ ÉS IRODALOM

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Szevillai borbély, opera. Este: Loute, bohózat. Almásy Lola vendégfellépéssel. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Magdolna, szimf. (Páros bérlet.)
Kedd: Sulamith, operette. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Délután: Kendi Margit, dráma. (Ifjusági előadás.) Este: Bagdadi hercegnő, dráma. (Páros bérlet.)
Csütörtök: A bányamester, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Niobe, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Niobe, operette. (Páratlan bérlet.)

* Loute. Ez a szeméretlenül szellemes bohózat — ugylászik — beütött az aradi színháznak, ahogy színésznyelven szokták mondani. Ma volt a harmadik előadása s mind a három egymásután telt ház előtt folyt le. Talán az aradi közönség megéhezett már tavaly óta a színház kaviárra, mert hiszen ennél jobb darabot is adtak már üres házak előtt. Nincs az embernek mit törni rajta a fejét, elég konstataálni, hogy így van. Avagy ma este az Almásy Lola vendégfellépése vonzotta volna a színházba a közönséget? Aligha. A vendégszereplő kisasszonynak — úgy tudjuk — ma este volt a debut-je ebben a szerepben s az aradi közönség sokkal válogatosabb, semhogy „blindre” teljesen meg felemelt helyarákat. A színház mégis megtelt, s a közönség miután a Gárdy Aranka játékból már ismerte az igazi Loute-ot, szívesen eltöltötte az estét a vendég-Loute elegáns alakjának, szépségének és öltözékeinek szemlélésével. Ha egy színésznek olyan szerepben például, mint ez a Loute is, a fent elősorolt előnyöket hozza színpadra, van-e még egyébre is szüksége? Feltétlenül nincs s ha Almásy Lola azonkívül egy-egy jelenetét még jól meg is játszotta, kielégítette a közönséget s ez elnézte neki azt a középfontot, amelyen az alakítása egyébként állott. (s—a.)

* A vendégszereplések délutánja. A főváros színházainál érdekes módon kerül össze három vendégszereplés a holnap délutáni előadásokon. Három színház vasárnap délutáni előadására holnap egy-egy vendégművész jut: a Népszínházban Réza Lili, az aradi Nemzeti színház primadonnája lép föl, a Magyar színházban Pálmay Ilka, a Vigaszínházban pedig Fedák Sári. A fővárosi színházi életében tehát speciális esemény a holnapi a vendégszereplések délutánja.

* Niobe. A Niobe operett bemutatása pénteken lesz és az újdonságot szombaton megismétlik. A kedves zenéjű operettre a társulat már teljesen elkészült.

* Ifjusági előadás. Szerdán délután ifjusági előadás lesz a színházban, mely alkalommal Kendi Margit történelmi szimf. kerül előadásra. Előadás előtt Kara Győző gimnásiumi tanár tart felolvasást a Báthoriak korszakáról. Jegyeket erre az előadásra már kedden délelőtt 11 óráig lehet váltani a titkári irodában.

* Operett reprisek. A hét műsorában a Niobe újdonságon kívül még két operett lett felvéve és pedig Sulamith és a Bányamester. Az előbbi kedden, az utóbbi csütörtökön kerül előadásra.

* Drámai előadások a héten. A műsor tartítása szempontjából két komolyabb szimf. is jutott hely az e heti reportóárban: a Magdolna és a Bagdadi hercegnő szimf. műveknek.

* Ováció Fenyéri Mórnak. Fenyéri Mórnak, az Aradon hosszabb ideig működött jeles színésznek jó estéje volt tegnap Szegeden. A „Pillangócsata” előadásán ezüst koszorút és palmaágot nyújtottak fel neki, elismerésül sokoldalú művészetéért, a melyre már egy egész színiévadra menő repertoár épülhet.

* Ruzsinszky Ilona, a vidék egyik legkiválóbb opera-énekesnője, virágvasárnaptól Nádasdy József pécsi színházgáztól Nagyváradra, Somogyi társulatához szerződik. Nádasdy Ruzsinszky Ilona helyébe Fedák Boriska koloratur-énekesnőt szerződtette.

A kenyérosztó-bizottság ülése.

(Értekezlet a városházán.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

A városháza tanácstermébe a jó szívekhez intézett hívó szózat értekezletet gyűjtött ma össze, melyen az ingyen kenyér akció ügyében tanácskoztak. Mint megirtuk, a kenyérosztó bizottság hívta egybe az értekezletet, hol nagy számban jelentek meg a meghívott aradi polgárok.

A tanácskozás célja volt, módot találni arra, hogy az ingyen kenyér ügyét tegye magáévá az egész társadalom s a nemes akció két esztendő muljához mérten vigye idei, nagy szigorúsággal beköszöntő télen is sikerre.

Simay Istvánt kérték fel az elnöklésre, ki ezt kézséggel el is vállalta. Megnyitójában üdvözlőlvén a szép számban megjelenteket, meleg szavakkal méltatta az ingyen kenyér ügyét. Két évvel ezelőtt történt — úgy mond — hogy nemes, emberbaráti érzéstől indítva megkezdte az Aradi Közlöny a gyűjtést s folytatta nagy buzgalommal, két télen keresztül. Hogy milyen szép eredmény koronázta ezt a human munkát, mindnyájan láttuk. (Éljenezés.) De most már elérkezett az ideje, hogy ezt a terhet megosszuk. Vállalja magára a két évi fáradságos munka után maga az egész társadalom. Hogy ez létrejöhessen, tette szükségessé a mai értekezlet összehívását. Indítványozza, hogy az ingyen kenyér ügyének vitelére alakítsanak végrehajtó bizottságot s ennek elnökül kérjék fel Leopold Zsigmondot. (Helyeslés.) A bizottságba vonjanak be hölgyeket is. A végrehajtó bizottság tagjaiul javaslatba hozta a következőket:

Bácskay Béla dr., Benedek Árpád, Domány József, Gebhart István, Glück Károly, Halász Jenő (bizottsági jegyző), Kovács Vincze, Koncz Elek, Lillenberg Sándor, Kristyórány János, Maresch Gyula, Meisztrovics János, Pohl Odön, Plesch Hermann, Révész Adolf, Sarlot Domokos, Schröder Béla, Stauber József, Steiner Ferencz, Szirmai Antal, Varjassy Árpád, Wagner József, Weisz Sándor.

A névsort az értekezlet egyhangulag elfogadta.

Sarlot Domokos főkapitány kenyérosztó helyiségeket a város részéről felajánlja a szegények házáat és a tüzelő laktanyát.

Stauber József: Az eddigi gyakorlat azt mutatta, hogy a közlekedés és forgalom főpontján kell a kenyeres boltok lennie; nem azért, hogy a kenyér-kérők számára hozzáférhetőbbé tegyék, hanem, hogy a jótékonyág gyakorlása a közönség szeme előtt menjen végbe. Tapasztalta, hogy könnyebben megindul a szív, ha a nyomort közvetlenül látja. Ez a körülmény szükségessé teszi, hogy ne térjenek el az eddigi gyakorlattól.

Az értekezlet ez utóbbi indítványt elvben elfogadta s az intézkedést a végrehajtó bizottságra hagyta.

Révész Adolf szólalt fel ezután. Kivánna, hogy az ingyen kenyér akció az Aradi Közlöny által inicziált hagyományok csapásaiban megmaradna. Élő és figyelő tanuja volt az ingyen kenyér akciónak két éven át és azt tapasztalta, hogy a diszkrétció jellege biztosította az ingyen kenyér működésének boldogulását és győzelmét Aradon oly mértékben, mely más vidéki várossal, hol ingyen kenyér gyűjtés volt, össze sem hasonlítható. Diszkrétció alatt azt érti, hogy senkit meg ne szólítsunk adományért és az adakozásnak önkéntes jellegét minden körülmények között szigorúan és lelkiismeretesen őrizték meg. Ez okból ellene volna egy olyan hölgyválasztmánynak, amely pénzüj-

téssel foglalkoznék. Ne szólítsunk meg senkit, de még figyelmessé se tegyünk senkit. Az adakozás önkéntes karaktere azért is felette szükséges, mert az idők mostohák és nem ítélhetjük meg, ki adhat a fölöslegből és mennyit adhat. Amint kezdte az ingyen-kenyér működését, éppen úgy folytassa, mert csak ekként fogja elérni azokat az eredményeket, melyeket mostanáig biztosított magának az önkéntes adakozások jellegében.

Bácskai Béla dr.: A hölgyek bevonásáról szól. Hölgyek közreműködése nélkül a kenyérosztó helyiségekben való inspekció kérdése nehezen volna megoldható. Csatlakozik azonban ama nézetekhez, melyeket Révész Adolf hangoztatott, s ő is azt óhajta, hogy ne adjunk a működésnek semmiféle egyesületi karaktert. Ha a múltban egy újság lelkészedése oly szép eredményt ért el, most mikor a társadalom teszi magáévá az ügyet, nem maradhat el a siker. Ez azonban nem zárja ki, hogy a munkába a férfiak mellé nőket ne vonhassanak be. Kérjenek fel hölgyeket, de ne olyanokat, kik a névsort diszitik csupán, hanem akik magukra vállalják és vállalhatják, hogy egy-két órát a kenyeresboltban tölthetnek Szólv erre hölgy-névsort ad át az elnöknek, mely névsort a hangoztatott elv szerint állított össze.

Révész Adolf: Hozzájárul Bácskai indítványához, de ajánlja, hogy a hölgybizottság megállapítása bizassék a végrehajtó bizottságra.

Az értekezlet ily értelemben határoz.

Simay István felveti az eszmét, hogy azok számára, kik nem akarnak a szerkesztőségek útján adakozni, a kereskedéseket, kávéházakat és más helyiségeket vegyék igénybe.

Révész Adolf szerint ezt a kérdést is az intézősre kell bízni, éppen azért, hogy a diszkrétció elvének elég tétessék.

Simay István elnök indítványozza ezután, hogy vegyék fel Russu-Sirianu Jánost, a „Tribuna Poporului” szerkesztőjét is a végrehajtó bizottságba.

Stauber József az indítványt örömmel fogadja s felkéri Russut, hogy lapjában is csináljon propagandát az ingyenkenyérnek. Annál is inkább legyen az ügy segítségére, mert a románság köréből vették legtöbbször igénybe az ingyen kenyeret, s éppen a románság zárkózott el eddig az adakozástól.

Russu-Sirianu János: köszönettel fogadja a megtiszteltetést, s igéri, hogy mindent elkövet az ügy érdekében.

Ezután több bejelentés következett.

Institoris Kálmán polgármester jelentette, hogy két népiskolai tanító gyermek-előadást akar rendezni az ingyen kenyér javára. Készséggel rendelkezésükre bocsátotta a városháza termét.

Simay István bejelentette, hogy a Neuman testvérek cég tizenöt zsák lisztet adományozott az ingyen kenyér céljára.

A jelenlevő Neuman Dánielt zajosan megéljenezték.

Székelly Miklós tudtára adta az értekezletnek, hogy Jeck György sütő mester, kinek műhelye a Demeter-utca 107. szám alatt van különként kilene krajcárért vállalkozott az ingyen kenyér kisütésére. Az első kemence kenyeret ingyen sűti.

Simay István a kenyeret kérők igazolványának kérdését vetette fel.

Stauber Józsefnek az a nézete, hogy igazolványra nincs szükség. Egy karéj kenyérhez mindenkinek jussa van, még annak is, aki nem dolgozik. Feltételül kell azonban kikötni, hogy a kenyeret ott fogyassza el mindenki a kenyérosztó helyiségben. Így azután csak éhes ember kap kenyeret.

Kölcsey-egyesület
Aradon

Ezt a kérdést is a végrehajtó bizottság elé utalták.

Ezután *Simay* István elnök bezárta az értekezletet, köszönetet mondva a megjelenteknek érdeklődésükért.

Jelen voltak: Boros Vida, Bácskai Béla dr., Berán Antal, Domonkos Lajos, Domány József, Deutsch Bernát, Dobiáschi József, Glück Károly Halász Jenő, Institoris Kálmán, Kohn S. N., Kosztka Mihály, Lócs Rezső, Máday Mátás, Mittner József, Neuman Dániel, Nagy Sándor dr., Ottenberg Tivadar, Pohl Ödön, Révész Adolf, Robiasek Ágoston, Reisinger Sándor, Rusu Srianu János, Sarlot Domokos, Simay István, Schröder Béla, Stauber József Szirmay Antal, Székely Miklós, Tisch Mór dr. Weisz Sándor.

Az aradi székely-bazár.

(Darányi miniszter az aradi kiállításnak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Az aradi Székely Otthon téli kiállítása sokkal nagyobb számban lesz, mint amilyennek eddig ígérkezett. Ma két helyről jelentettek be támogatást a bazár rendezőségének: *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter és *Hollaky* Arthur, Székely-udvarhely megye főispánja.

A Székelyföldön valamennyi vármegyében iparfejlesztő-egyesületek vannak s ezek közreműködésével sikerül az aradi Székely-bazár arányait jelentékenyen megnagyobbítani. *Hollaky* Arthur főispán, a Székely-udvarhely megyei székely iparfejlesztő-bizottság elnöke levelet intézett az aradi Székely-bazár rendezőségéhez, melyben tudatja, hogy ami kiállításra alkalmas tárgyat, iparcikket az udvarhely megyei iparfejlesztő egyesület területén találtak, azt összeszedték s az Aradon való kiállítás céljából már vasutára is tették.

A főispán elkülönített helyet kér az udvarhely megyei székely iparcikkek számára s azokra a következő felirat alkalmazását: „Udvarhely megyei Székely iparcikkek.” Kiküldték — írja a főispán — a bazár tanulmányozására *Solymossy* Endre Székely udvarhelyi tanárt, aki segídeni fog a tárgyak elrendezésénél s egyéb dolgokban is felvilágosítással fog szolgálni a bazár rendezőinek. A székely tanár egyúttal tanulmányozni fogja az alföldi háziipari izlést is, illetőleg azt, hogy mennyiben volnának itt a mi vidékünkön értékesíthetők a székely háziiparcikkek.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarától is érkezett átirat az aradi székely-kiállítás ügyében annak rendezőjéhez. A kamara arról értesíti a Székely-otthont, hogy *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter tudatta *Sándor* Józseffel, a székely-ügyi kormánybiztossal, hogy ezer koronát utalványozott a székelyföldi népi által készített háziipari cikkek vásárlására. Erre, a miniszter szerint, azért van szükség, mert tartani lehet attól, hogy a székely nép húzódozni fog készítményei kiállításától. *Darányi* miniszter ezen úgy segít, hogy maga vásárol meg ezer korona értékű iparcikket s ezeket mint állami tulajdont állítja ki részben az aradi, részben a debreceni székely-bazárban.

Az ezer korona értékű tárgyakat *Csik*, *Torda*, és *Háromszék* megyék iparfejlesztő bizottságai vásárolják össze.

Az aradi Székely-otthon kiállítást rendező bizottsága holnap vasárnap délután 4 órakor ülést tart a Vas szállóban, melyen meg fogják állapítani a bazár megnyitási napját, az ezzel járó ünnepek sorrendjét s felkérlik majd az elárúsító hölgyeket is. A gyűlésre minden érdeklődőt szívesen látnak.

MULATSÁGOK.

Az aradi Lloyd bálja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Az idei farsang életéből kivesszi részét az aradi Lloyd-társulat is, mely hosszú idő óta nem rendezett semmiféle estélyt. A társulat választmánya ma tartott ülésén határozta el, hogy belső életének élénkítésére mulatságokat, hangversenyeket rendez ezután, s a vállalkozásainak vezetésére vigalmi bizottságot alakít.

A vigalmi bizottság elnökéül *Kohn* Zeigmondot választották meg, titkáruul *Fodor* Gyulát, pénztárosul *Mayer* Dánielt; tagokul *Lukács* Lajos dr.-t és *Ottenberg* Tivadart. A bizottság még kiegészíti magát három taggal; ezek: *Bing* Hugó, *Lusztig* Andor, *Ransburg* Sándor. A vigalmi bizottság hétfőn tartja első ülését.

A mulatságok rendezésének részleteiről természetesen még nem volt szó, azt azonban elhatározták, hogy a farsang folyamán egy nagyobb szabású estélyt tartanak. Az estély színhelyéül a Lloyd-társulat termetét jelölték ki.

Körülbelül tizenöt éve, hogy Aradon nem rendeztek Lloyd-bált, mely pedig annak idején mindig a farsang egyik legszebb éjszakájához juttatta a mulatni szerető embereket.

(=) Szilveszter-est. Hagyományos szokást gyakorol az *Aradi Kereskedők Köre*, a midőn ez évben is mulatsággal bucsuztatja az esztendő. Az év utolsó napján a Központi szálló nagytermében *Szilveszter-estét* rendez, amelynek díszes és vonzó műsora mellett megőrzi a házi jellegét. A műsort több vig zeneszám tarkítja, a melyet hatalmas, jeles aradi erőkből alakult zenekar ad elő, ezenkívül több szóló-szám mellett egy egy felvonásos bohózat kerül a mulattatás sorrendjére. Az estély belépő-jegyeinél a kör tagjai a szokásos kedvezményeket élvezik.

Az athléta-bál.

(A hangverseny műsora.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Az idei farsang legelegánsabb és legnagyobb báljának: az athléta bálnak rendezői ma beküldötték hozzánk a táncot megelőző hangverseny sorrendjét. Ez a hangverseny amilyen élvezetes és változatos a részleteiben, annyira érdekes a maga egészében is. Érdekessége pedig az, a mi a tavaszi református bál hangversenyének is jellemző tulajdonsága volt, tudniillik, hogy minden egyes száma magyar. Ereje pedig az, hogy magyarsága mellett művészi is. Ez olyan irány, amelyet még táncmulatságok hangversenyein is elismerni és nagyrabecsülni kell.

Vonzó ereje lesz a táncnak az, hogy az athléta klub rendezőbizottsága nagy táncos gárda felett rendelkezik s erre — a ki a mai bálakat ismeri, az igen jól tudja — nagy szükség van. Mert rendezhetnek tiz hangversenyt is, a mulatság semmit sem ér, ha kellő számú táncos nincs. Az athléta-bálnak a sikerét már eleve az biztosítja, hogy táncoló fiatal emberekben hiány nem lesz. A kellő nagyszámú tagjai között páratlan az összetartás s természetes, hogy ezek a saját egyesületük hírneve érdekében mindent elkövetnek arra, hogy első báljuk sikere biztosítsa állandóságát az athléta-bálnak.

A hangverseny műsorának kiemelkedő pontja lesz két nagyváradi zongoraművész fellépése. *Dániel* Lajos nagyváradi bankhivatalnok két kls fia a művész pár, akiknek zenei tehetsége messze vidéken ismeretes. *Dániel* Lajos és *László* a két művész-gyerek neve, egyikük hét éves a másik nyolc. Amit ez a

két apróság a zongorán produkál, az bámulatos. Az aradi hangversenyen a *Bánk-bánk*-ból fognak négykézre eljátszani.

A hangversenyt valószínűleg *Zilahy* Gyula fogja megnyitni egy *magánjelenet* előadásával; Aradon ez lesz *Zilahy*nak, mint aradi szingázgátónak első fellépése hangverseny-pódiumon, és bemutatása művészete azon oldalának, melyért az egész országban megszerették őt.

A tárogatót az idén két műkedvelő: *Székely* Károly és *Joanovits* Sándor fogja megfújni. Duettet játszanak a legigazibb magyar hangszeren s régi kuruc nótákat fognak előadni. A tárogató-szám, mint duett, szintén újdonság.

A hangversenynek igazi magyar hangulatot fog adni a következő szám: *Békéssy* Gyulának, az aradi szingázgátónak baritonistájának éneke. A magyar daloknak ez a szép hangú éneke örömmel vállalkozott arra, hogy az ő kedves magyar nótáit ne csak szinpadon, hanem hangversenyteremben is beleénekelje a közönség szívébe. Ugy a tárogató-kettőt, mint a *Békéssy* Gyula énekszámait az *uri eigánybanda* fogja kísélni.

A táncra ugyanolyan felhívó lesz, mint a tavalyi református-bálon: a hangversenyt az *uri* banda fogja berekeszteni s ennek játéka mellett fogják valószínűleg a táncot is megkezdeni. A zenekar tagjai között némi változás állott be, miután a tavalyi „cigányok” közül többen eltávoztak Aradrol. Az idén *Szokolcsay* Lajos kir. alügyész lesz a primás, mellette *Beniczky* Kálmán, *Kalmár* Lajos, *Kövesdy* Alajos, *Máday* Sándor, *Persa* Péter, *Péterffy* Jenő, *Székely* Károly, *Uray* József, *Uray* Sándor és dr. *Vannay* János játszanak.

A táncmulatságot tudvalevőleg január 3-án tartják meg a *Fehér Kereszt* nagytermében.

Ingyen kenyér.

(Hétszázötven korona egy nap alatt.)

Arad, december 13.

A mai gyűjtésről büszke örömmel számolhatunk be. A példa, mely a nyomorgók segítségére int, mindenfelé megteszi a maga hatását. Társulatok és egyesek, gazdagok és szegények vetekedve sietnek a jótékonyaság oltárához, hogy a maguk áldozatát lerójják.

Ma, egy nap alatt, hétszázötvennyolc kor. és negyven fillér önkénytes adomány érkezett be hozzánk. Oly jelentős összeg ez, a mely méltán büszkévé tesz bennünket és megkettőzteti az aradi társadalom jó szívébe helyezett bizalmunkat. Nem kell már féltetni az ingyen kenyérré szorult szegények sorsát. Nem szegények ők, ha a társadalom szerető karjai ily meglepően támogatják őket, nem veszendők még az ő reményeik, mikor maguk a szerényebb anyagi javakkal megáldottak is segítségükre sietnek.

A mai adományok közt egy kétszáz koronás összeg vezet. Az *Aradi* és *csanádi egyesült vasutak* jóvoltából került ez a tekintélyes summa az ingyen kenyér céljaira. Vajha minél több közintézmény követné a nemes jótékonyaságnak ily nagy-szerű módon való nyilvánulását.

Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, a nemesszívü emberbarát, ki mindenütt jelen van, a hol jótékony ügyet lehet szolgálni, ezuttal is nagy bőkezűséggel nyitotta meg erszényét a szegények számára. A mai napon száz korona adományt juttatott hozzánk az ingyen kenyérré.

Ugyancsak száz-száz korona adománnyal szerepel a tekintélyes listában két

aradi pénzügyintézet: az *Aradmegyei Takarékpénztár és az Aradi polgári takarékpénztár*. Az intézet vezetőinek humánus gondolkozására vet világot ez a két jelentős adomány.

A kenyérszító-bizottságnak, mint az különben lapunk más helyén is meg van írva, a mai napon bejelentette a *Neuman-Testvérek* cég, hogy tizenöt zsák lisztet adományoz az ingyen kenyér céljaira. Minden évben a legtekintélyesebb adományok egyike a Neuman-Testvéreké, kiknek nemes példaadása a természetben való adakozások egész sorozatát vonta maga után a múltban is.

G. Földes Kelemen gyógyszerésztől 25 koronát kaptunk. Husz-husz koronát küldöttek: *Deutsch Bernát, Éles Armin, Funkelstein Józsefné, Glück Károly, Herzel Bernát és Institóris Kálmán* polgármester, Tíz-tíz koronát: *Friedmann Erzsike, Friedmann Irmuska, Lengyel Tivadar és Frigyes, Parecz György, Polonyi Jenő dr., Reiniger Samu, Robitsek Ágoston dr., Rosenblüh H. és Társa, Tulipán Sándor, Walder Gyula és neje, öt koronát Glück Dezső, és négy koronát Assael Gitti*. Mind oly nevek, a kikkel a jótékonyág gyakorlásában mindenkor találkozunk.

De vannak kisebb adományok is, a melyek éppen oly becsesek előttünk, mint a jelentős summák. Egy koronát kaptunk *Guttmann Rezsőkétől és Geller Matyikától*, továbbá egy korona negyven fillért egy kis diák-embertől, a ki a maga és pajtása zsebpénzét hozta el a szerkesztőségbe szerényen, de örömtől csillogó szemmel. Nem akarta megnevezni magát, még azt sem akarta, hogy az újságba kerüljön az összeg nyugtázása. Ez a két apró, de becses adomány rejti a titokzatos „N. N.”-ek alatt.

A mai adományokról részletesen a következő kimutatás számol be:

	korona
Aradi és csanádi egyesült vasutak	200—
Vásárhelyi Béla	100—
Aradmegyei Takarékpénztár ...	100—
Aradi Polgári Takarékpénztár ...	100—
G. Földes Kelemen	25—
Deutsch Bernát	20—
Éles Armin	20—
Funkelstein Józsefné	20—
Glück Károly	20—
Herzel Bernát	20—
Institóris Kálmán	20—
Friedmann Ede	10—
Friedmann Irmuska	10—
Lengyel Tivadar és Frigyes ...	10—
Parecz György	10—
Polonyi Jenő dr.	10—
Reiniger Samu	10—
Robitsek Ágoston dr.	10—
Rosenblüh H. és Társa	10—
Tulipán Sándor	10—
Walder Gyula és neje	10—
Glück Dezső	5—
Assael Gitti	4—
Guttmann Rezsőke	1—
Geller Matyika	1—
N. N. né urnó	1—
N. N.	1—
N. N.	—40

Összesen: 758 40

Legutóbbi kimutatásunk: 485 90

Eddigi gyűjtésünk összege: 1244 30

SPORT.

+ A torna egyesület ünnepélye. Az *Aradi Torna egyesület* folyó hó 20 ikán tartandó disztornázásában résztvevő tagokat tisztelettel értesitem, hogy tekintettel az ünnepély közelségére, holnap, vasárnap este 6 órakor összejövetelt tartunk, melyre, valamint a jövő heti órákra pontosan megjelenni sziveskedjenek. Egyben felkérem azokat az urakat, akiknek az előírt tornadresseszük nincs meg, hogy azt még a mai és holnapi nap folyamán Münz Ignác kereskedőnél megrendelni sziveskedjenek, mert különben nem lesz kész a tornaing és tornaöv. Nagy Sándor titkár-művezető.

Rákóczy és Kossuth.

(Ötvenkét kérvény. — Az aradi mérnökök Rákóczy sírjánál. — A király és az aradi vértanúk. — Az öreg honvédek elismertetése. — A miniszterelnök válasza.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 13.

A képviselőház mai ülésének volt egy jelentős mozzanata, mely a kérvények során vetődött föl. Ötvenkét megye és város törvényhatósága nyújtott be kérvényt a képviselőházhoz részben az iránt, hogy *Kossuth Lajos* eivülhetlen érdemeit törvényhozási aktussal törvénybe iktassák, részben az iránt, hogy *Rákóczy Ferencnek*, a nagy hazátlannak, Rodostóban pihenő hamvait hozzák haza s itthon, magyar földben temessék el.

Thaly Kálmán, Barabás Béla és Szederkényi Nándor szólaltak fel a törvényhatóságok kérelme mellett. Főleg *Barabás* beszélt érdekesen. Megemlítette az *aradi mérnök-egyesület* konstantinápolyi kirándulását, a melynek keretében elzarándokoltak *Rákóczy és Zrinyi Ilona* sírjához is. Sajgó szívvel távoztak onnét, elfogta őket a hazafias keserűség abban a tudatban, hogy e nagy történelmi alakok hamvai még mindig idegen földben, idegen országban nyugszanak. Majd az *aradi vértanúk ünnepét érintette* s azt az eszmét pendítette meg, hogy törvényhozásiilag ismerjék el a 48-as honvédek érdemeit is.

A miniszterelnök e hazafias indítványokra azt a kijelentést tette, hogy ő elismeri ugyan *Kossuth* érdemeit, de ez érdemeket törvényhozásiilag is elismertetni egy, a király által kinevezett kormány ez idő szerint nem teheti meg. Nem pedig azért, mert *Kossuth Lajos* volt az, a ki 49-ben a Habsburg-ház detronizációjához hozzájárult.

A Ház ülésének ez az érdekes része így folyt le:

Szederkényi Nándor utasítani kéri a kormányt arra, hogy *Rákóczy és Kossuth* érdemeinek elismerésére vonatkozólag nyújtson be törvényjavaslatot a Házhoz.

Thaly Kálmán pártolja az indítványt, egy szersz mind *Rákóczy* hamvainak hazaszállítását sürgeti.

Barabás Béla hasonló értelemben beszél. Nagy lelkesedéssel, az egész Ház figyelmébe köztadta elő, hogy ötvenkét törvényhatóság nyilatkozott meg ebben a kérdésben. A nemzet megnyilatkozása ez, a mely elől a törvényhozásnak elzárkózni nem lehet. A nyáron — ugymond *Barabás* — egy társasággal lent volt Rodostóban. A prior megengedte, hogy *Rákóczy és Zrinyi Ilona* sírjánál ünnepélyt tartassanak. Még misét is szolgáltatott a nagy halottakért a derék prior. Fájó érzés keserűségével távoztak onnét, tudva azt, hogy *Rákóczy* hamvai idegen földben nyugszanak. Csatlakozik *Thaly* indítványához és kéri a szent hamvak mielőbbi hazaszállítását.

Barabás abban a meggyőződésben van, hogy a miniszterelnök *Kossuth Lajos* érdemeinek elismerése elöl sem zárkozhatik el. Iktassuk tehát törvénybe az érdemeit.

1899-ben arra kérte a miniszterelnököt, *eszközölje ki a királynál, hogy az aradi vértanúk kivégzésének ötvenedik évfordulója alkalmából a király is tegyen koszorút a szoborra*. A képviselőház megjelent az ünnepélyen, ott volt maga az akkori házelnök is, de a király nem tett koszorút a szoborra. Most arra kéri a miniszterelnököt, hasson oda a királynál, hogy a törvényhozás kezdeményezésével ismerje el a 48-as honvédek érdemeit. (Helyeslés és éljenzés a baloldalon.)

Szell Kálmán miniszterelnök azzal felel, hogy *Rákóczy* hamvai hazaszállításának kérdésével foglalkozni fog, *Szederkényi* javaslatához azonban, hogy *Kossuth* érdemeit törvényhozási aktussal törvénybe iktattassanak, ez idő szerint nem járulhat hozzá. A legnagyobb elismeréssel és hazafiui hálával gondol ugyan *Kossuth* érdemeire, de *minthogy Kossuth 1849-ben a Habsburg-ház detronizációjához hozzájárult*, e miatt egy, a királytól kinevezett kormány ily irányú javaslatot nem támogathat.

Az ülés a baloldal nagy zajongása közt ért véget.

Az aradi pénzhamisítók.

(Ujabb hamis pénzek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

A tegnap fölfedezett aradi pénzhamisító banda tagjainak száma ma kettővel megszaporodott. A bűnügy számai a nyomozás legujabb eredményei szerint most már nem Ujaradon végződnek; két szabadhelyi oláh embert fogott el tegnap a rendőrség, akiknél *Pintye-féle* hamis pénzt talált. A gyoroki csendőrök erre házkutatást tartottak a két atyafi lakásán s ott tényleg nagyobb mennyiségű hamis pénzt találtak.

A pénzhamisítási ügy újabb fejleményei ezek:

Tegnap délután *Mojzeszku János* szabadhelyi szatócsot és korcsmárost, valamint *Ruzsi Lázár* szabadhelyi földmivest a rendőrség emberei *Podobáéknál* találták, mikor ott házkutatást tartottak.

Gyanus volt a rendőrök előtt a két szabadhelyi atyafi vendégbarátsága s felvezették őket a városházára. Ott megmotozták a zsebeiket s azokban mindkettőjüknél hamis pénzt találtak. A két szabadhelyi tagadta, hogy tudnának valamit a pénzek hamis voltáról, pedig, azt hogy a hamisításban részesek volnának éppenséggel nem akarták elismerni.

Greén Nándor főkapitány mindezek dacára a rendőrségen tartotta *Mojzeszku* és *Ruzsi*-t, azalatt telefonon felhívta a gyoroki csendőrséget, meghagyván ennek, hogy haladéktalanul tartson házkutatást a két elfogott ember szabadhelyi lakásán. A csendőrök azonnal elindultak Gyorokról Szabadhelyre s az esti órákban, mikor már nem lehetett tartani attól, hogy az itt marasztalt gyanúsítottak meghiusítják a házkutatást, *Greén kapitány* szabadon bocsájtotta *Mojzeszku* és társát.

Előrelátható volt, hogy a szabadhelyiek nem tiszta kezűek. A rendőrségnek azt mesélték, hogy a hamis pénzt egy *Bogdán* nevű vadászkiürt-utcai szabótól kapták, akinél maguknak ruhát rendeltek. A rendőrség azonban megállapította, hogy *Bogdán* szabó egyáltalában nem var román nemzeti viseletű ruhákat, pénzt meg épen nem adott a román atyafiaknak.

Ehelyett azonban ma megijött a gyoroki csendőr őrs értesítése, hogy *Ruzsi Lázárnál* és

Mojseszku Jánosnál, ott hon a lakásukon nagymennyiségű hamis pénzt találtak.

A tegnap letartóztatott asszonyok valamennyien tagadják a pénzhamisítást, Faur Péterné azt is tagadja, hogy Mák Imrénének ő adta volna a hamis pénzeket, erre azonban már bizonyítékok vannak a rendőrség kezében, Máké nincs letartóztatva, ő beismerte a bűnét, s nem tagadja azt sem, hogy a Pintyétől kapott pénzeket ő hozta forgalomba.

Az is kétségtelen, hogy a banda feje Pintye György, őt azonban sehol sem találják. Faurné Ösztölné Szaveta lakásán ma egy lábos olvasztott ónt találtak, az anyagot, amelyből a hamis pénzeket gyártották. Találtak azonkívül egy csomó kuruzsló-szert is, amelyekkel Faurné különösen női betegségeket „gyógyított.” A hamis pénzek különben szerfelett ügyesen készültek a maguk nemében s különösen a 20 filléresek élethűek.

Ma a fiumei rendőrség távirati uton kérte el az aradi rendőrségtől az elfogott pénzhamisítók személy leírását. A ma reggeli aradi lapokból értesültek Fiumében a pénzhamisítók felfedezéséről s miután ott sok hamis pénz van forgalomban, azt hiszik, hogy azok is aradiak kezéből kerültek ki. Az aradi rendőrség megküldte Fiuméba a hamis pénzek leírását is.

TANÜGY.

(—) Magánvizsgálat. Az aradi községi polgári fiúiskolában december hó 22-én és 23-án tartatnak meg a magánvizsgálatokat.

(—) Az aradi polgári leányiskolában a karácsony előtti magánvizsgálatokat december hó 23-án tartják meg.

A városatya-választások.

(A választás napján.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

A város két kerületében városatyát választanak holnap, vasárnap; az első kerületben, ahol egy, s a negyedikben, a hol két törvényhatósági bizottsági hely kerül választás útján betöltésre.

Az első kerületre nézve a választást a városháza földszinti kistermében tartják meg. A választás elnöke: Avarffy Ferenc, helyettese: Kohn S. N., jegyző: Vannay Gyula városi aljegyző.

Az első kerületben megüresedett helyre két jelölt van:

Schusztér Illés dr.
Majsztrovich János.

Az első a szabadelvű-párt, az utóbbi a függetlenségi párt hivatalos jelöltje.

A negyedik kerület választási helye a Kossuth-utcai fiúiskola. Választási elnök: Remetey F. Károly, helyettese: Domonkos Lajos, jegyző: Marossy Miklós t. aljegyző.

A jelöltek közül, a kiknek neve forgalomba került: hárman: Nagy Kálmán, Medveczky Ede és legujabban Rotthmüller Ferenc kijelentették, hogy nem kívánnak föllépni. A függetlenségi párt újabban Klein Ignácot léptette föl. A szabadelvű párt két jelöltje megmaradt. E szerint van a két megüresedett helyre három jelölt:

Berán Antal,
Korbuly József,
Klein Ignác.

A választást mind a két helyen délelőtt kilenc órakor kezdik s délután négy órakor berekesztik, amikor megkezdik a beadott szavazatok összeolvasását.

Az előjelekből ítélve, a választás nem ígérkezik küzdelmesnek. A választópolgárok se viseltetnek különösebb érdeklődéssel a választás iránt, s így előrelátható, hogy hat óra előtt mind a két kerületben konstatalható lesz az eredmény.

Az aradi jégcsalád.

(Élet a jégpályán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Sima a jég tükre, síkos a felszíne s az a társaság, amelyik naponként a hátán száguldozik: a jégcsalád. Elkoptatott szó. Miután bekelelődött a köztudatba, lassanként lekopott róla a zománc. Ép úgy, mint a bálkirálynőről, vagy a fürdőhercegről. Szerencsére azonban csak a fogalommal vagyunk így; a tartalom, a még mindig friss, eleven, bátor, merész. A jégcsalád! A szabad levegő szeretete, a mozgás vágya, a sport szenvedélye, ezek a nagyszerű érzések toboroznak össze egy-egy családot. Es egyek maradnak ők mindig, amíg csak a jég az enyhe napsugár érintéséből szakadozni nem kezd. Milyen vérbizsergető gondolat, nekivágni a messzeségnek, hasítani a csipős levegőt, mádként röpdülni, amikor szinte a földet veszteli el az ember a lába alatt! Ezek az igazán tiszta élvezetek forrasztják össze a család tagjait.

Most, egy nagy családot képezünk mi odakünn a ligeti nagy jégen. Családfőnök a korcsolyázó egyesület, amelynek vezetősége arra törekszik, hogy a tagok úgy érezzék magukat, a zuzmarás fáktól koszorúzott és hősáncokkal megvédett pályán és annak üveges csarnokában, mintha otthon lennének.

Szinte nem is halandónak való az a látvány, a mely egy-egy pillanatra kibontakozik a maga egészséges pompájában a néző előtt. Képzeld el a főtéri korzó szépségerdőjét, a mint egyszerre hirtelen hajladozni, himbálózni kezd; a karsu termetek hullámozva rajzolódnak be a szitáló ködbe és némelyik, a mint kiszáguld a gázlámpák szférájából, olyan, mint az éjszakai mondák tündérr királynője. A városi haloványságot kavargó vér festi itt pirosra, a szemek csodásan ragyognak és a kicsattanni készülő ajkak mohón szívják be az éles levegőt. Rövid szoknyás bábék, csacsogva fejlődő hajadonok, az eladó lányok, ifju mamák boldog mosollyal keresztezik egymást és a mikor a kisérők türelmetlen hangja belecsendül a vidám zsongásba, a sajnálkozás egész skáláján végigzendül ez a felkiáltás;

— Istenem . . . már! . . .

Már! . . . de holnap megint kifeszül ez a kép, a melynek eddig csak egyes szögleit merték ecsettel megörökíteni. Holnap megint meglevonedik a jégpálya: repülnek a párok, keringenek a táncosok és szép figurákat rajzolnak a jégre korcsolyáiknak acélos, finom pengéjével. Fenn a parton pedig hangulatot szolgáltat ehhez a tarka képhez a katona zenekar muzsikája, amely a walczer-taktust a jég hátáról lesi azoknak mozdulataiból, akik a hidegben is könnyebben és ritmikusabban tudnak mozogni, mint a karmester kezében a pálcá.

Ma délelőtt tizenegy óráig egy órától az aradi jégcsalád következő tagjainak dirigálta a harminchármas banda karmestere a jég walcert és a korcsolya-marsokat.

Boros Anna, Margit és Emma, dr. Bozók Mátjáné, Árpád nővérek, báró Bedeusz nővérek, Csiky Lenke és Margit, Haán Margit, Hadfy Elza, Hartmann Hajnalka, Fleischer Ilona, Jakóts Mariska, Kugler Lala, Kleiner Margit, Kovács Mariska és Terike, Kónya Mici, Majsztrovits Janka és Ilonka, Neuman Margit,

Ottenberg nővérek, Preisinger Margit, Révay Kálmáné, Rimanóc y Erzsike, Riemer nővérek, Róth Margit, Róth Böske, özv. Spitzer Rezsóné, Széll Ilonka, Szkrainka Emma, Spitzer Malvin, Striefler Erzsike, Trösztler Szidi, dr. Vajda Istváné, Vajda Olga, Zohrer Jusztin, Záray Margit, Zikó Lenke,

Tedeschi Viktor holnapra is gondoskodik a korcsolyázó-egyesület tagjainak mulattatásáról: jégünepelet rendez. Vasárnap délután fél 3-tól délután 5 óráig a 33 ik gyalogezred zenekara fog játszani a jégpályán. Belépti-díj, nem tagoknak és nézőknek a jégpályán, vagy az előcsarnokban 60 fillér.

HIREK.

Az aradi új üzletvezető.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Mint ismeretes, Márk Károlyt, a magyar királyi államvasutak volt aradi üzletvezetőjét a királyi miniszteri tanácsossá nevezte ki, aki Aradról eltávozva, a vasuti és hajózási főfelügyelőség vezetését vette át.

Az új miniszteri tanácsos már elfoglalta hivatalát s azóta az aradi üzletvezetői állás üresedésben van. A kereskedelemügyi miniszter rendelkezéséből ideiglenesen Krenner Vilmos főfelügyelő látja el az üzletvezetői teendőket.

Márk Károly távozása óta sok kombináció merült már föl, ki lesz az aradi új üzletvezető. Több nevet hoztak forgalomba, a kinevezés azonban a mai napig még nem történt meg. Sőt úgy értesülünk, hogy ujesztendő előtt aligha fog megtörténni, illetve addig a kinevezést nem publikálják.

Budapesti tudósítónk azt jelenti ma nekünk, hogy Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter az új üzletvezető kinevezési okmányát már aláírta, a közzététellel azonban karácsonyig, esetleg ujesztendőig várni fognak.

A miniszter választása ez értesülés szerint Sztankovics Miklós felügyelőre, a miskolczi helyettes üzletvezetőre esett, akit főfelügyelői rangban neveznek ki az aradi üzletvezetőség élére. Sztankovics Miklós kiváló szaktekintély, komoly, ambiciózus hivatalnok, aki méltó utódja lesz a díszes állásba került Márk Károlynak.

Az aradi üzletvezetőség körében még egy nevezetes változás történik. A miniszter ugyanis Sztankovics Miklós kinevezésével kapcsolatban Krenner Vilmos főfelügyelőt, a jelenlegi helyettes üzletvezetőt, a helyi társadalom e derék tagját áthelyez Kolozsvárra, ahol Krenner a Schandl Mihály főfelügyelő rövid idő múlva megtörténnő nyugdíjaztatása következtében üresedésbe jövő üzletvezetői állást fogja elfoglalni.

A Kubik-Korodi affér.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 13.

Néhány nappal ezelőtt, a képviselőház ülésén Kubik Béla egy közbeszólása miatt, Korodi Lutz Lajos szász nemzetiségi képviselő sértve érezte magát s provokálta Kubikot.

Kubik segédei, Sebess Dénes és Gál Sándor országgyűlési képviselők becsületbírásgot kértek Korodi ellen, melybe utóbbi segédei beleegyeztek.

A mai napon ez az ügy váratlanul befejezést nyert, melyről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Sebess Dénes és Gál Sándor, mint Kubik Béla segédei ma levelet intéztek felükhöz, melyben eddigi eljárásukról beszámoltak. Kijelentik, hogy a becsületbirósági tagokat ők, Kubik segédei már meg is nevezték, de Korodi segédei ismétlen halasztást kértek. A mai napon újból adtak halasztást Korodi segédeknek, de a délelőtti folyamán Korodi Lajostól levelet kaptak, melyben Korodi kijelenti, hogy ő a kerületjében elvtársai tanácsára hallgatva, a becsületbiróságnak magát nem veti alá, mert a szóban forgó ügyben a „Mégis huncut a német” kezdetű nóta szerepel, ami a becsületbirókat itéletükben jelentékenyen befolyásolhatná.

Kubik segédei erre kijelentik, hogy a nyilatkozat ezen részére nem is reflektálnak, mert az ügy, mely miatt a becsületbiróság döntését kérték, a következő:

Simay Gusztáv Szászrégenben, nyilvános helyen, melyen nagyszámu intelligens közönség volt jelen. Korodit többféle módon megalázóan testileg bántalmazta, s Korodi ezért Simay Gusztávon semmiféle elégtételt nem kért és nem kapott.

A segédek így fejezik be levelüket:

„Hogy ezen alkalommal milyen nóta, milyen szerepet játszott, erre nézve a dzsentiménekből alakult becsületbiróság semmiféle álláspontot el nem foglalhat. Az ügyet tehát részünkről befejezettnek tekintjük.”

— Az Aradi Közlöny nagy képes naptára karácsonykor fog megjelenni. A díszes kiállítású és gazdag tartalmu naptárt, a melyben hatvannál több helyi vonatkozású illusztráció és nagy gonddal összeállított címtár is van, előfizetőink ingyen kapják meg. A hézagot pótló naptár könyvárusi úton nem lesz kapható.

— Matiné az ingyen kenyérré. Mint említettük, az agilis kenyérszító-bizottság tervbe vette, hogy matinékat fog rendezni az ingyen kenyér javára. Az első matiné már e hó 19-én d. u. 5 órakor tartják, még pedig a városháza nagytermében, érdekes és változatos programmal. A második irodalmi zsúr január 2-án lesz s azontul a tél alatt minden pénteken rendeznek egyet-egyét, még pedig olyan olcsó belépti árakkal, hogy a matiné látogatottságát ezzel is biztosítsák. A részletes program összeállításán már dolgoznak. A matinéken zongora-számokkal fognak részt venni a következő urhölgyek: *Fleischer Margit, Kabdebó Margit, Korbuly Iona, Müttermüller Józsefné, Schröder Béláné, Töttössy Gézáne és leánya, Vincze Miklósné*, énekszámokkal: *Korbuly Gizella és Zilahy Gyuláné*, hegedű-számokkal: *Zoltai Mátyás ur* (neje zongora-kiséréte mellett) a *Scherhög-kvartett* és a közkedveltségű *uri zenekar*. Felolvasások tartására *Dobos dr., Hunyadi dr., Haszlinger, Kisfaludy, Lissák és Visontai főgimnáziumi, Dömötör, Jancsovits, Palotai és Telbisz főreáliskolai tanárokat, Farkas Ferencet, Illés Zsigmondot és Leitner Ernő dr.-t* kérték fel eddig. Tárgyalnak ez irányban másokkal is és tervbe vették, hogy néhány jeles fővárosi és vidéki író szintén felkérnek, ezek közt *Szabolcska Mihályt és Tömörkény Istvánt*. Az első matiné részletes programját a napokban közzéteszik.

— A király látogatásai. Bécsből táviratozzák lapunknak: A király ma délelőtti negyed óráig tartó látogatást tett *Eulenburg* hercegnénél, a bécsből távozó német nagykövet feleségénél. Azután meglátogatta *Mária Terézia* főhercegnőt és leányait, *Mária Annunciata* és *Erzsébet Amália* főhercegnőket, majd visszatért Schönbrunnba.

— Történelmi szobrok az eskütéri hidon. Érdekes hírt közöl velünk budapesti levelezőnk. A kereskedelmi miniszteriumban nemrégiben értekezlet volt, amelyen az eskütéri hidon eszkielendő óvó intézkedésekkel kapcsolatban szóba került, hogy nemcsak a hid alsó részét építik ki, hanem felülről is nagyobb építményekkel erősítik meg a hidat. Ez építményekre nézve több terv merült fel, amelyek közül legelőrevalóbb s legnagyobb szimpátiával is fogadták azt a tervet, hogy a hid két oldalán két-két lovasszobrot állítanak föl. A szobrok a magyar históriának legnevezetesebb alakjait fogják ábrázolni: *Mátyás királyt, Nagy Lajost*, valamelyik erdélyi fejedelmet s végül szoborcsoportozatban a hét vezért. A hidon levő kis vámbázikákat meghosszabbítják egészen a hid feljárójáig s e falépítmény elején, mint valami monstruózus posztamentumon állítják fel a szobrokat, amelyek maguk is hatalmas, nagyarányú, grandiózus építmények lesznek s ennek megfelelően tömör ércből készülnek. A rendeltetésük ugyanis nemcsak az lesz, hogy a hidat és környékét esztetikailag szebbé tegyék, hanem egyuttal az is, hogy súlyukkal a hid védőszerkezetének segítségére legyenek. A négy impozáns szobor-csoport költségét más fél millió koronával akarják előirányozni s vagy nyilvános pályázatot hirdetnek, az elkészítésére vagy pedig egyenes megbízást adnak valamely szobrásznak, de valószínű, hogy nyilvános pályázatot fognak hirdetni, mert *Fadrusz János*, akit a szobrok elkészítésével meg akartak bízni, kijelentette, hogy a direkt megbízás a többi művészekre nézve hátrányos volna és rossz vért szülné. A kereskedelmi miniszteriumban tartott értekezleten különben, mint szakértők, jelen voltak *Fadrusz János* és *Zala György* is. *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter még e napokban fog dönteni az érdekes terv ügyében.

— A Maros hajózhatóvá tétele tárgyában, mint már írtuk, e hó 20-án értekezlet lesz Makón, a vármegye székházának nagytermében. Az értekezletre dr. *Návay Lajos* alispán meghívta Aradvárost is s ennek képviselőjéül a tanács *Virág Lajos* főmérnököt küldte ki.

— A magyar föld magyar kézen. *Somogy megye* főiratot intézett a képviselőházhoz, törvényhozási intézkedést kérve az iránt, hogy a magyar föld a magyar kézen maradjon és külföldiek által ne legyen elidegeníthető. A főirat pártolását kérő átirat ma érkezett meg Arad városához és a vármegyéhez.

— Két utas. A képviselőház folyosóján beszéltek ma az alábbi tréfát:

Szell Kálmán Bécsből visszautaztában beszélt az étkezőkocsiba. Annál is nyugodtabban megehetette ezt, mert kivüle még csak egy pápaszemes ur ült ott, aki a „Pester Loyd”-ot olvasgatta. No itt aligha fogja valaki is zaklatni.

De azért belépet, a pápaszemes ur ásitozva tette le az újságot és kezdte szemügyre venni az új jövevényt. Találgatta magában ugyan mi-fajta lehet. Hosszabb vizsgálódás után a pápaszemes ur odaült *Szell Kálmánhoz* és nyájasan mondta:

— Pardon, de ha nincs ellenére . . .

— Oh kérem . . .

— Én *Goldberger J.* vagyok, a *Kohn* és *Jajtelesz* cég utazója. És ön?

Szell Kálmán mosolyogva válaszolta:

— Én Király és Ország-nak utazom.

A pápaszemes ur mosolyogva mondta:

— Ohó! Hiszen a „Király és Ország” cég már régen csődbe jutott!

Szell Kálmán szomoruan válaszolta:

— Csődbe nem jutott, csak fizetésektelen lett. Éppen most jártam Bécsben a kiegyezés miatt.

— Luczaszék. A régi magyar nép *Luczának* nevezte el azt a jó öreg szentet, ki a *Gergely naptár* szerint a *Lucia* nevet viseli, s akinek ma volt a nevenapja. A hagyományos adventi babonakör kezdődik ezzel a nappal. Már tegnap este megkezdtek a híres *Luczaszék* készítését, amelyről a mi népünk azt tartja, hogy aki minden este farag rajta, hogy karácsonyig éppen elkészül vele, az éjjeli misén megjelen előtte a jövendőbelije, akivel egy-pár lesz még a télen. Mivel pedig a magyar babonás, no meg mivel a mátkájára mindenki kíváncsi, bizonyára országsszerte titkon és nyíltan annyi *Luczaszék*et faragnak, hogy akkora munkával karácsonyig a Marost össze lehetne kapcsolni az Adriai tengerrel.

— Halálozások. Az aradi kir. pénzügyigazgatóság egy szorgalmas hivatalnok: *Oláh Elemér* pénzügyi fogalmazó és földadó nyilvántartási biztos, mint részvétellel értesülünk, ma este váratlanul elhunyt. Egy hétig betegeskedett, orbáncot kapott s ez néhány nap alatt végzett vele. *Oláh Elemér* ez év április havában helyezték Aradra Nagyikindáról, s itt a szimpatikus, jómodoru ember hamar megkedveltette magát. Mindössze 29 éves volt. Két apró gyermek marad utána árván: egy fiú és leánya, a kik öt hó előtt vesztették el szerető édes anyjukat, alig hogy az áthelyezés után megérkeztek ide Aradra. A sors tragikumája, hogy *Oláh Elemér* pár nappal az esküvője előtt halt meg: most kedden lett volna az esküvője. Meg akart nőszülni újból, hogy gondozó anyját adjon az apró árváknak. Temetése hétfőn délután lesz a *Csiky Gergely* utca 21. számú házból.

Schmitt Endre, *Károlyi Tibor* gróf arad-mácsai uradalmának kasznárja tegnap este élté 60 ik évében agyszélhűdés következtében elhunyt. Hült tetemeit vasárnap déli 1 órakor helyezik örök nyugalomra a mácsai róm. kath. sírkertben. Az elhunyt negyven éven át hűségesen szolgálta a grótot.

— *Bartha Miklós* sajtópöre. Kolozsvárról táviratozzák, hogy a kolozsvári törvényszék mára tüzte ki annak a sajtópörnek a tárgyalását, melyet *Bartha Miklós* indított meg rágalmazásért és becsületsértésért *Halász Lajos* nagyváradai hírlapíró ellen. *Halász* a tárgyaláson nem jelent meg, védője orvosi bizonyítványt mellékelve jelentette, hogy *Halász* betegen fekszik Nagyváradon. A törvényszék erre táviratban kereste meg a nagyváradai törvényszéket, hogy vizsgálta meg azonnal orvossal *Halász Lajos* állapotát. Ha a nagyváradai orvos azt konstatálja, hogy a tárgyalásra eljöhethétfőn reggelre elbocsátottik.

— Uj magyar nemes. A „Budapesti Közlöny” mai száma a következő legfelsőbb kéztől közli: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán dr. *Szily Adolf* egyetemese címzetes rendkívüli tanár, pesti izraelita hitközségi kórház szemész főorvos és törvényes utódainak, nevezetnek a közegészségügy terén szerzett érdeme elismerésül, a magyar nemeséget díjmentesen adományozom. Keit *Schönbrunnban*, 1902. évi december hó 2-án. *Ferenc József*, s. k. Gróf *Széchenyi Gyula* s. k.

— A gazdasági vasut rakodási ideje. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a kezelése alatt álló *Alföldi első gazdasági vasut* kocsijainak rakodási idejét e hó 15-étől a dijszabásszerű 12 nappali órára állította vissza.

— Befagytak a folyók. A levegő az egész országban nagyon lehült, s a jelentések szerint a legnagyobb részben — 15 fok Celsius a hőmérséklet, észak-keleten s az ország keleti részeiben pedig — 20—26 fok a hideg. A földmívelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint a *Duna* *Pozsony* alatt, valamint *Paks* és *Baja* körül, s a *Kazán* szorosban áll, *Budapest*en felül azonban zajlik. A fővárosnál a vízmagasság tegnap óta 14 centimétert esett, s mai magassága 8 centiméter a zérus fölött. Ilyen alacsony víz csak 1895-ben

volt, de még ennél is alacsonyabb, amennyiben akkor a Duna vízállása — 32 centiméternyi volt. A mellék, folyók a Száva kivételével, a mely még mindig jégmentes, majd mind álló jéggel vannak borítva, amely erős és acélos, 20—50 centiméternyi vastagságban. A Tisza, Máramaros-Szigetet kivéve, ahol zajlik a jég, az egész szakaszon befagyott, s csak a Dráva zajlik még erősebb mértékben. Ha a hideg tovább tart, pár nap alatt az összes folyók beállanak.

— A plevnai emléknep. Bukarestből táviratozzák: Plevna bevételének 25 ik évfordulója alkalmából tegnap este a királyi palotában adott lakomán jelen volt a király, a királyné, a trónörökös és neje, Sturdza miniszterelnök és a Bukarestben levő összes tábornokok és főtiszték. A lakomán a király a következő beszédet mondotta:

— Nagy örömmel gyűjtöttem magam köré régi harcossáimat, hogy velük együtt ünnepeljük Plevna bevételének 25 ik évfordulóját. A háború emléknepjainak dicsőséges fordulóját nem ünnepelem lélekemelőbb módon, mint hogy magam kimentem a csataterre, hogy hálám örök jeléül koszorukat tegyek le azoknak a sírjaira, a kik a harcban elesetek. Mélyen megindulva álltam vívő katonáim csontjai előtt, a melyek most távol hazájuktól idegen földben nyugsznak és szívem mélyen meg volt hatva, a mikor a vrácai metropolita a csataterre lépve, szép beszédében felkiáltott: „Keljetelek fei sírjaitokból, eljött királyotok, hogy köszönetet mondjon nektek hősiessétekért”. Igen, azért mentem Grivicába, hogy szeretettel és tisztelettel hajoljak meg a hazának e méltó férfiai előtt, akik életüket feláldozták Románia függetlenségéért. Negyedszázad mult el azóta és a harcok tettei még emlékezetünkben élnek. De még elevenebben marad meg lelkünkben azoknak a hősöknek az emlékezete, akik vérükkel írták tele nemzeti történelmünk legszebb lapját. A midőn ma hálással ünnepelem a szövetséges orosz-román hadsereg Plevnába való diadalmas bevonulásának 25-ik évfordulóját, megemlékezem mindazokról, akik parancsnokságom alatt diadalra vezették a csapatokat. — Poharamat tehát azoknak az emlékére ürítem, akik nincsenek többé az élők között, azoknak pedig, akik még életben vannak, hosszú életet kívánok.

A lakoma után a Nemzeti Színházban fényes díszelőadás volt, a melyen hazafias művek kerülnek előadásra.

— Előadás a Kereskedők körében. Az Aradi Kereskedők Köre a télen ismét megkezdte ismeretterjesztő és szakelőadásainak sorozatát. Az első előadást holnap, vasárnap este Dobos Károly dr. aradi főgimnáziumi tanár tartja, a melynek címe: *A magyar faj és a kereskedelem*. Az előadás a kereskedők köre helyiségében (Szabadság tér 7. I. em.) lesz, és este kilenc órákor kezdődik. A belépés ingyenes. Az előadást a kör tagjain kívül az összes érdeklődő kereskedőket szívesen látja a kör elnöksége.

— Tűz a pályaudvaron. Tegnap éjjel, közel az éjfélhez, tűz ütött ki az aradi pályaudvaron. A kapus bódéja gyuladt ki, s néhány perc alatt lángokban állott. A kapus, Farbas András, a fiával együtt a bódéba aludt, s nem ébredtek föl akkor se, mikor az egész alkotmány égett. A tüzet egy fűtő vette észre, a ki felzörgette őket. Alig léptek ki, az egész bódé összeomlott, kicsibe mult, hogy mind a ketten oda nem égtek. A kivonult tűzoltóknak már alig akadt dolguk. A vizsgálat megállapította, hogy a bódé fala a kályha áttűzesedett csövétől fogott tüzet.

— Sikkasztó közgyám. Szentosról táviratozzák, hogy Csongrádmegye közigazgatási bizottsága ma foglalkozott Erdélyi Miklós horgosi közgyám ügyével, aki Dorner Béla horgosi jegyző sikkasztása miatt büntársként felelősségre vonatott. Erdélyi beadta lemondását, de Ciucuric alispán nem fogadta el a lemondást. Ez ellen felelősséget a közigazgatási bizottsághoz, mely jóváhagyta az alispán határozatát.

— Elhunyt mágnás asszony. Bécsből táviratozzák, hogy özvegy Károlyi István grófné

született Blasovics Amália, Kállay Béni közös pénzügyminister anyósa, ma Bécsben 89 éves korában hirtelen elhunyt. Az elhunyt matrónt Budapestben a családi sírboltban fogják eltemetni.

— Inspekciós hölgyek. A szegény tanulók konyhájában a jövő hét folyamán Hegedüs Lászlóné és Wadovszky Gusztávné, a népkonyhában pedig Fischer Irén, dr. Schuster Henrikné és dr. Tisch Mórné urnók fognak felügyelni.

— A posta karácsonykor. A karácsonyi idő közeledtével nehéz napok elé néznek a postások. Köztudomásúlag óriási mértékben megszorodnak ilyenkor a postai küldemények, melyeket tulajdonképpen a Jézuska küldözget szenteszéjjei, de bizony ő is csak postán küldi, nem angyalok szárnyán. Hiába a civilizáció elől nem lehet kitérni. Erre való tekintettel a postaigazgatóságok utasításokkal látják el a közönséget:

1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, veszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig erős csomagoló papir használendő. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a cím tiszta kirására. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha az nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra, vagy erős lemez papírra irandó. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címet összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címet leesné. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címet felső részén is kitüntesse, mint a szállítólevélre szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket tartalmazó csomagok címrataival, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom minőség és mennyiség szerint kiírandó.

— Hat ember a jég alatt. A „Magyar Esti lap” jelenti mai kiadásában: Nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt Valemáre község közelében. A Maroson hat ember jégvágás közben leszakadt s mind a hat ott lette halálát. A szerencsétlenségről levelezőnk től az alábbi tudósítást kaptuk: Fürst Jakab soborsini vállalkozó, aki jégszállításal foglalkozik, több valemárei embert fogadott fel munkára. Ezek általánosság mellett vágták a jeget. Csütörtökön délután több üres kocsi érkezett oda, hogy ezeken a jeget elszállítsák. Nagy sietséggel dolgoztak tehát az emberek, miközben jó messzire behatoltak a Maros jégén, hol fejszékkel repesztették a jeget. Todorescu Avram, Todorescu Juon, Pascu György, Oncu Szilviusz, Veranescu Tódor és Barbu György valemárei lakosok egymás mellett dolgoztak a jégen s a mikor fejszékkel a jeget vágták, egy nagy tábla jég elrepedt és a munkásokkal felfordult. A hat ember a víz alá merült, a jégtábla azonban, amint a teherrel megszabadult, ismét a vízszinre került, maga alá szorítva a lefordult munkásokat. A többi munkás, akik a parton szedték ki a jeget, rögtön segítségükre ment, mire azonban a jégtáblát eltávolították, a hat ember odaveszett. Kettőnek a holttestét sikerült közülök a csákányokkal kihuzni, de a többi négyet a sebes víz már besodorta a jég alá, ezeket nem is találták meg. A megejtett vizsgálat szerint a szerencsétlenül járt emberek a saját vigyázatlanságuknak lettek áldozatai.

— Kézre került templomrablók. Galsa, Világos és Muszka községeket — mint tudósítónk írja — már körülbelül egy éve rettegésben tartotta egy igen ügyes betörőbanda, mely napról napra hol itt, hol amott rendezett betöréssel lopásokat. A világosi csendőrség minden esetben erőlyesen nyomozott, de mindig eredménytelenül, mert a betörők óriási ügyességgel tudták értékesíteni az ellopott tárgyakat, melyekre mindig ak dt orgazda. Most a világosi csendőrségnek sikerült egy kisebbfajta libalopásból kifolyólag az összes elkövetet 14 rendbeli

betöréssel-lopással tetteseit kideríteni. Elénk emlékeztetben van még a világosi rom. kath. templom kirablása, amikor három értékes kelyhet és 20—30 korona készpénzt raboltak el. Két héttel ezelőtt Szilágyi Mátyás világosi őrszervező kezdte meg a nyomozást fényes eredménnyel, amennyiben az összes betörések tetteseit letartóztatta. Az erőlyes és tapintatos vizsgálat a templomrablót: Herczeg Juon világosi, Novák Mátyás őrszervező, Lőrincz György galsai és Mócs György muszka csavargók személyében kiderítette. Segédek voltak Dirlea Lena, Máj Lena és Zsámbék Mária, Hegedüs világosi őrmester vette át a további nyomozást.

— Ellopott épület. Szinte csodaszámba megy manapság a tolvajok vakmerősége. Már nemcsak a könnyű szerrel eltulajdonítható ingóságokat, hanem ingatlanokat is féltünk kell az enyves kezű tolvajoktól, akiknek furfangja kiszámíthatatlan. Nemrég történt, hogy Budapesten a Rottenbiller utca burkolatát egy vakmerő tolvaj fölszedte és a rendőrség szemeláttára ellopta. Ehhez hasonló eset történt Pápán, ahol Varga Dániel fuvaros egy nyaralót, amelynek tulajdonosa Blau budapesti háztulajdonos, szétzedett és a tégláját a maga telkére fuvarozta, hogy ott házat építsen magának. A háztulajdonost távirattal Pápára szólították. Varga, akit letartóztattak, azt valija, hogy a nyaraló tégláját eladta neki egy fiatal ur, aki a nyaraló egyik szobájában vette át a tégláért kívánt 157 forintot, amelyet Varga nyomban kifizetett. A titokzatos ügyben felelik a vizsgálat.

— Egy olasz diplomata öngyilkossága. Milánóban nemrég öngyilkos lett Polacco olasz diplomata, akinek halála egy szerelmi régenyutolsó fefejezete. Polacco tekintélyes olasz család sarja és mint Olaszország jelenlegi hadügyminisztere, Ottolenghi tábornok is, zsidóvalású volt. Kis, széke és szerény megjelenésű ember, akit Szófiában, ahol mint nagy követ volt bevezetve, általános rokonszenvvel öveztek. Agglegény volt s családja minden rábeszélése, hogy házassodjék meg, nem használt. De aztán nemrég egy katonai koncerten megismerkedett egy lemburgi szállító cég prokuristájának lányával. A semmi esetre sem gazdag életviszonyok között felnevelkedett 19 éves leány, akinek mellett, csinos természetű, önértetes fellépése és vidám kedélye volt, jó nevelésű és művelt volt. Rövid beszélgetés után az ötvenéves diplomata fölig szerelmes lett a fiatal leányba. A leányt is elragadtatta a diplomata módora s néhány nap mulva megtartották az eljegyzést. Mintegy három hónappal ezelőtt kellett volna az esküvőnek megtörténnie. A fölötté boldog vőlegény hangulatában nemrég hirtelen változás állott be, melyet a vőlegény anyjának levelei idéztek elő, melyben arra kérte fiát, hogy inkább mondjon le boldogságáról, semhogy mint „idősebb ur” fiatal hölgyet vegyen nőül. Polacco, aki anyját módfelet szeretete, mindinkább szomorú lett, elhalasztotta az esküvő napját, és tudulás végett Olaszországba ment. Most aztán eldobta magát az életét.

— Össeégott gyermek. A Gájkülvárosban egy gyerek áldozatul esett a szülői gondatlanságnak, Löwy Béla szeszgyári munkás Henrik fia a konyhán játszott, a mikor a tűzhelyről kipattant szikra meggyújtotta a gyerek ruháját s a fiu, egészen össeégott. Súlyos sebekkel vitték a kórházba, ahol ma meghalt. A gyerek anyja ellen megindították a vizsgálatot.

— A rendőri bejelentési intézmény. Szék Kálmán miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésének végén jelentést nyújtott be a rendőri bejelentési intézmények több városban történt életbeléptetéséről. E szerint a bejelentési kötelezettség a helyi viszonyoknak megfelelő módosításokkal kiterjesztetett s a bejelentési intézményt már életbe is léptette a következő városokban: Arad, Debrecen, Győr, Kassa, Marosvásárhely, Pancsova, Pozsony, Sopron, Szatmár-Nemeti, Szekesfehérvár, Ujvidék, Versec, Bazin, Brassó, Kapos ár, Losonc, Nagyszombat, Nagyszében, Szentgyörgy, Szombathely, Ujbánya és Zilah.

— Letartóztatott világcsaló. Budapestről táviratozzák, hogy a fővárosi rendőrség ma a Fiu-

me felé menő gyorsvonat elindulása előtt a keleti pályaudvar első osztályú várótermében letartóztatott egy igen elegáns urat. A rendőrségen kitudódott, hogy a letartóztatott ur *Movicits Imre*, a legveszedelmesebb nemzetközi szélhámosok egyike, kinek vallomása alapján szélhámosok leleplezéseknél jöttek nyomára. *Movicits* a világ minden nagyobb városában, még New-Yorkban is, nagystilű szélhámosokat követett el. A világ minden rendőrsége köröztette, de az ügyes szélhámos, akár egy pillangó, úgy el tudta változtatni külsejét, hogy nem tudták hollétét megállapítani.

— **Elbocsájtott Krupp-munkások.** Magdenburgból táviratozzák, hogy a *Krupp*-féle Gruson művek összes munkásait, kik a *Krupp* ötvövényéhez intézett feliratot nem irták alá, elbocsájtották. Egy másik híradás szerint azokat a munkásokat is elbocsájtották, kik a német császárhoz intézett feliratot sem akarták aláírni.

— **Szolgabiróból asztalosinas.** Máramaros megye egy szolgabirája, *Sényi László*, ugylászik sok szabadidő felett rendelkezik. Unalmában sajtóságos időöltésre adta magát. Beállt egy asztaloshoz inasnak. *Pápay Mózes* az a boldog mester, akinek az a kellemes sors jutott osztályrészül, hogy szolgabiróinasa van. Formális szerződést kötött a mesterével, melyben kötelezi magát egy évig, amíg inaséve tart, a mesternél dolgozni, de az inas kötelezi magát ruházkodni és magát élelmezni. Egy év múlva a tanuló szolgabiró remeket készít, mely ha beválik — felszabadul.

— **Védekezés a gyermekbetegségek ellen** csak akkor tökéletes, ha a gyermek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha hidegebb évszak alatt csukamajolajat fogyasztanak, mely caira legajánlatosabb a *Zoltán*-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs és tápereje igen nagy és könnyen emészthető. Üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

— **A végzet.** Rettenetes fáum sújtja Nagy-Kikinda egyik előkelő családját, a *Fabró*-családot. Egy év alatt három tagja követett el öngyilkosságot. Tavaly ilyenkor *Fabró* pénzügyi titkár rusztította el magát, néhány hónappal ezelőtt unokaöccse lőtte agyon magát, most pedig, mint tudósítónk jelenti, a hatvankét esztendő *Fabró Sándor* magánzó lett öngyilkos. Nemrég meghalt a felesége és azóta folyton hajtogatta, hogy nem tud nélküle élni. Hozzá tartozói vigyáztak rá, egy őrizetlen pillanatban azonban mégis végrehajtotta szándékát és agyonlőtte magát. A szerencsétlen család iránt megyeszerte általános a részvét.

— **Köszönet.** Az elmúlt héten a következő nemeslelkű emberbarátok voltak szivesek adományokat küldeni a *népkönyha* javára: Neuman Dániel ur és neje 50 koronát, dr. Tenner Pál ur 20 koronát, dr. Groszmann Jakabné, dr. Tisch Mórné, dr. Kovács Marcellné, Seidner Bernátné urnók 10—10 koronát, dr. Rosenberg Sandorné urnó 6 koronát, Csutak Valéria urhölgy 5 koronát, Boros Bériné urnó 5 koronát és 2 zsák krumplit, Huszár Leóné urnó 7 kgr. lencsét, Nemes Gézané urnó 20 kgr. lencsét, Ransburg Flóra urhölgy 1 zsák babot és 4 kgr. sót. A kegyes adakozók fogadják hálás köszönetünket. Az elkövetkező — **A szegénytanulók** részére a következő adományokat vettük: Kintzig Gézané 2 zsák burgonyát, 1 zsák hagymát; Fischer Irén 7 drb. vérest, 2 drb. vesét, 1 májat és egy tál teperőt; Dományi Agnes 10 kor., Csutak Valéria 5 kor., Fogadják e nemeslelkű emberbarátok ezton is hálás köszönetemet *úv. Hauser Károlyné* ezredesné, egyesületi elnök. — **A 48-as honvédegyület** elnöksége Reiniger S. A. urnak 5 kor., Dombay Hedvig urnó 4 kor., Vass Gizella urnóknak 2 kor., Sváby Pálné urnóknak 4 kor., Morgenstern Gyula urnak 2 kor., és dr. Groszmann Jakab urnak 5 kor. adományáért mond lapunk után köszönetet.

— **Kutya által széjjel marcangolt gyermek.** Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este *Berlinben*. Egy tízenhárom éves iskolás fiú, *Falkenburg Ferenc*, hasonnevű droguista fia, egy iskolatársától hazajövet, a *Bemhm-strassen* ment át, amidőn egy nyitva felejtett kerítés mögül egy hatalmas kutya megtámadta. A gyermek

kétségbeesetten kiáltott segítségért és jó időbe került, míg valaki segítségére jött. Ezalatt a kutya a szó szoros értelmében *széjjel marcangolta a gyermeket*. Még volt benne némi élet, a midőn az eb tulajdonosa erőszakkal eltávolította testéről a fenevadat. A gyermeket elvitték a legközelebbi mentőállomásra, a hol azonban meghalt. Az orvosok közel száz harapott és tépett sebet találtak testén.

— **Gazdasági tanfolyam.** *Tornytán* holnap nyílik meg a téli gazdasági tanfolyam, a mevet *Pál Miklós* vezet. A tanfolyam hallgatói a *cirok- és gyékény*, továbbá a *kukoricakej-szöveget* tanulják. A tanfolyam létesülése részben *Justh Gyula* országgyűlési képviselő áldozatkészségének köszönhető.

— **Elfogott betörők.** Megirtuk mai számunkban, hogy az aradi rendőrség betörőbandát csipett el. A betörések közül egynek szálat *Csicsérre* vezettek. Az egyik tettes: ma csendőri fedezettel *Csicsérre* kísérték, mert alapos a gyanu, hogy a betörőknek ott orgazdáik vannak.

— **Gazdasági tudósító.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Szalay Imre pánkotai* lakost Arad vármegye világosi járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Holnaptól kezdve, december hó 24-ikéig bezárólag, reggel 7 óráig este 10 óráig tartnak nyitva az áruház összes osztályai, a tisztelet közönség számára.** *Porter Vilmos Nagy Áruháza, Arad, Szabadság-ter.*

— **En nálam!** a Karácsonyi külön osztályban mélyen leszállított árak mellett és dus választékban kapható és pedig egy ruha díszel 133, egy díszes ingblus 68, egy kötény 21. Most az alkalom ahol mindenki olcsón vásárolhat *Nádlér Lajos divatáruházában* *Andrássy-ter, 16 szám.*

— **Karácsonyra!** Meghívást kaptunk ma *Kossák József* csász. és kir. udvari fényképészhez, a templom utca 2. szám alatt levő műtermébe azzal, hogy ne áruljuk el azt, amit ott látunk. Nem is akarjuk elárulni szokot a szép krisztkindiket, amelyeket ott munkában láttunk. Miért rontjuk el a völgyeknek a fiatal papák, a nagymamák meg az ideálok örömet, pedig sokat láttunk; szőke haju, kék szemű árak, pólyából kikandikáló kisbabák, fiatalok és öregek képeit és festett fotográfiáit, amelyek hivatalok a szép karácsonyestét egy-egy meglepetéssel kedvesebbé tenni. Szorgosan folyik ott a munka magunknak is szükségünk lévén vasuti igazolványba való képre, alkalmunk volt villanyfényképezést levételezni magunkat és látni azt a modern készüléket, amely a fényképészet terén az estét is képes, verőfényes nappalá változtatni. Karácsony után ha már nem kell diszkretnak lennünk, többet is irunk a kiállított képekről.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nandor* könyv- és papírkereskedő urat (Szacsaságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Karácsonyi és újévi ajándékoknak** legalkalmasabb tárgyak az ékszerek, mert azok értéküket mindig megtartják. Ezekből, valamint minden nemű órákból legnagyobb választék *Weinberger Ferenc* ékszer és óra üzletében kapható.

— **Weinberger János** cipő nagyáruháza tudatja a n. é. közönséggel, hogy korcsolyacipőt a legelégánsabb kiállításban megérkeztek, melyeket bámulatos olcsó árban bocsájt áruba. Dus választékot tart orosz és amerikai hó és sárzipókben, halina csizmákban és angol vadász cipőkben. Mig ki-mustrált cipőt, mig a készlet tart, feleárbán adja el.

— **Meglepő szép karácsonyi és újévi ajándékokat,** nevezetesen diszmu és műipari tárgyakat, melyek úgy a legmagasabb, mint a szerényebb igényeknek is megfelelnek, mindig *Szabó Albert* jól ismert üzletében kerestünk és találtunk is. A cég idei karácsonyi kiállítása immár teljes pompában tárul elénk az *Atzél Péter*-utca 1. sz. alatti fényes raktárakban. A remek műipari újdonságokon meglátszanak az új irány szép formái, menten azonban a secessio kinövésaitől. Melegen ajánljuk *Szabó Albert* karácsonyi kiállításainak megtekintéséért *Atzél Péter*-utca 1., mert meg vagyunk győződve róla, hogy ezen látogatás ezen üzletben telegen megkönnyíti azon nehéz kérdést, hogy mit vegyünk karácsonyra és újévre.

A Tündérjéj bünügyei.

(Büvés az aradi járásbiróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Az elmúlt nyáron, „*Konstantinápoly Aradon*” vagy „*Tündérjéj a ligetben*” címen fényes népnünnepélyt tartott a városligetben az Aradi Nemzeti Szövetség.

Volt ott mindenféle mulattató bolondság s ezeknek kigendelője volt *Sztojka József*, a szövetség titkára.

Az ünnepélynek egy kései epizódja ma játszódott le az aradi járásbiróság büntető osztálya, *Révay Kálmán* kir. aljárásbíró előtt.

Sztojka József az ünnepély napján bicikliz ment ki a ligetbe s a kerékpárt künn hagyta a kapunál, őrizetlenül. Mikor az ünnepély végét ért s *Sztojka* haza akart kerezni, meglepetéssel tapasztalta, hogy a kerékpárnak lába kelt. Jelentést tett a rendőrségen s ez megindította a nyomozást. Ennek során kiderült, hogy a kerékpárt *Pécskán* *Konstantin*, a korcsolya-egylet pavillonjának házfelügyelője vitte fel a lakására.

Lopás miatt megindult ellene az eljárás, melynek folyamán azonban *Tedeschi Viktor* a korcsolya-egylet igazgatója azt mondotta, hogy *Pécskán* az ünnepély után harmadnap jelentette neki, hogy a ligetben egy gazdátlan kerékpárt talált, melyet föl vitt a pavillonba. Múután ily módon nem volt bezonyítva, hogy *Pécskán* el-tulajdonítási szándékból vette magához a kerékpárt, a bíró felmentette *Pécskánt*.

Egy másik vádlottja is volt az ünnepélynek. A rendezőség megfogadta *Schwarcz* Salamont büvészt, hogy egy sátor alatt felállított szekrénybe hölgyeket tüntessen el.

Schwarcz, a büvész derekasan meg is oldotta feladatát. A büvész annyi hölgyet „tüntetett el”, hogy a közönség álmélkodott az igénytelen külsejű ember varázshatalma felett.

Azonban *Schwarcz*, mnit utóbb kiderült, állítólag átlépte az „eltüntetés” kikötött határait. Olyan dolgot is tüntetett el, ami egyáltalán nem hölgy s mire nem is volt felhatalmazva. Az eltüntető szekrény oldal ra a rendezőség ugyanis egy nagy darab posztó szövetet szegeztetett, s ez a szövet darab, mint másnap kiderült, sziatéa „eltünt”.

A büvész ellen lopás miatt feljelentést tettek, de avval védekezett, hogy ő a mulatság után a szekrényt posztóval együtt bevitte a lövöldébe, s mit tanukkal is tudott igazolni, s kész volt esküdni rá, hogy valaki más tépte le a posztót.

Miután *Schwarcz*nak ezt a védekezését semmiféle bizonyíték meg nem cáfolta, *Benitzky Kálmán* ügyész megbízott elejtette a vádat, mire *Révay* albiró beszüntette ellene az eljárást.

Új csendőrör a megyében.

(Pannaszos levél Nagyszerindről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 13.

Aradmegye egyik legészakibb helyéről, *Nagyszerindről* hozott a mai posta pannaszos levelet, mely nyíltan és őszintén kitérja a rossz közbiztonság okait.

Annak, hogy egyes aradmegyei községekben annyira eldurvultak az erkölcsök s hogy a tulajdonjogot miadinkább kevesebb becsülik, a levél szerint maga a községi lakosság az oka, a mely nem akarja a csendőrséget s mely minden lelkiismeret-furdalás nélkül vállalkozik az orgazda szerepére. Néhol még nincsenek tisztában avval, hogy az orgazdaság büntendő cselekmény s ha ismerik is a törvény fenytő intézkedését, olybá veszik, mintha a

örvény egy mindenkép jogos jövedelmi forrástól akarná megfosztani őket.

A panaszos levél, mely élénken illusztrálja a községi igazgatás hiányait, így szól:

Aradvármegye szélén, hol a fekete Körös határt szab Arad és Bihar-vármegyék között, van Nagy Zserind tiszta magyar ajkú község, közel 8000 lélekkel. A nép elgégé békesség természetű s így kevés dolgot ad a hatóságoknak. Vannak ugyan jelentéktelen kihágások, éjjeli csendzavargások, keresmai záróra túl hágások, szőlő és liszt-lopások, községi magtár kifurások, de hát az ilyen eseteknél vagy a gazdák hozzátartozói, vagy a gazdák maguk levén érdekelve, a községi bíróság protekciója, a nélkül, hogy ahhoz értő embert megkérdőzzenek elintézi azután, hogy hivatalos eljárás tárgyát ezek a kihágások né képezhessék. Az orrvadászlatot oly szeles mederben üzik, hogy annak elejét venni a mai viszonyok mellett lehetetlen. A főhercegi uradalom erdei bőven szolgáltatnak fácskát, őzet az orrvadász vakmerőségének, s hogy mennyire elszánt a kihágó parasztnak ez a fajtája, mutatja a tanácsdai eset, hol a köteletséget teljesítő vad őr hivatásának áldozata lett. Egy igen-igen nagyforgalmu állami ut vonul Nagy-Zserind községen keresztül, a foglalkozás nélküli, közbiztonságra feleltébb veszedelmes csavargók állandó találkozási helye.

Kiirihaltán gyökeret vert a községben az *angyalcsindlás*. Egy „Julis asszony” nevű asszony végzi mütéit, s bár vád alá helyezése megtörtént, kérdés, hogy az esküdszék loge elegendő bizonyítékot találni ahhoz, hogy a gonosz nő méltó büntetését elvegye. Működésének eredményét mutatja, hogy a születések s áma évről-évre apad; 1896. évben bejegyeztetett 90 születési eset, 1901. évben már csak 70, s a folyó évben eddig 64. A halva szülöttek száma aránylag tulmagas; 1896. évben öt, 1897. évben 6 volt; azután megcappant, mert a műő bányát megfigyeles alá vették. S mindezek dacára, a mi népünk egy része, esküdt ellensége a csendőrs felállításának; körömszakadtig harcol ellene, persze minden elfogadható érvelés nélkül. Ma tartott rendkívüli közgyűlésen 10 szavazattal 8 ellen megajánlott a képviselőtestület a csendőrlaktanya évi bérletéhez 100 korona hozzájárulást, ugyanennyit, belátva a mozgalmi indokait voltát, megajánlott a főhercegi uradalom, s így most már reményelhető, hogy nemsokára megvalósul a józanabb elem ama rég táplált óhajta, hogy Arad vármegye határán csendőrs fog ügyelni az orrvadászokra, záróra túl hágásokra, s más különböző nemű és fajtájú kihágásokra.

1902. Karácsony.

Alkalmi vételek:

ifjusági iratokban

és

dizsművekben

Ingyen

Karácsonyfa-dísz,

(10 korona bevásárlásnál.)

Doboz levélpapírok!!

Ingyen

Egy művészies kivitelű salon-naptár

(5 korona vételnél.)

Csakis

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papírkereskedésében

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

Karácsonyra!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a karácsonyi idényre nagyobb könyvtári vételek és előnyös beszerzések folytán **dizsműveket, ifjusági iratokat, mesés- és képes könyveket, óriási választékban, meglepő olcsón** árusítok.

Egyben van szerencsém tudatni, hogy **f. hó 15-én, hétfőn a Fischer Eliz-féle palota legnagyobb üzlethelyiségében külön**

karácsonyi és ujévi tárlatot

nyitok, melyben az idei könyvpiac minden újdonsága, **dizsmunkák, ifjusági iratok, és képeskönyvek, a legdivatosabb dizslevél-papírok, mindenféle imakönyvek, emlékkönyvek, karácsonyi és egyéb levelező-lap újdonságok, gyönyörű, eredeti karácsonyi díszek, levelező-lap albumok, emlékkönyvek és mindenféle dísz tárgyak rendkívül jutányos áron** lesznek kaphatók.

Kérem a n. é. közönséget, hogy mielőtt karácsonyi szükségletét megvásárolná, e tárlatomat meglekinteni szíveskedjék, hogy a **beszerzés szokatlan előnyösségéről, az óriási választékról és olcsó árakról** meggyőződjenek.

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

könyv-, papír- és zenemű kereskedése,

Aradon Andrassy-tér 20. sz. (Aréna-épület.)

Ugyan-e cég ajánlja az olvasó közönség szíves figyelmébe 60,000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden újdonság megjelenés után azonnal kapható.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 13

Deltőlde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaszemek változatlanok. Időjárás hideg.

Heti behozatal 122,918 métermázsza.

Értéktözsde. Berlin változatlan, páris 10-el olcsóbb.

Zárult 12 órákor:

Buza 1903. áprílásra	7.87—7.88
Roza 1903. áprílásra	6.76—6.77
Zab 1903. áprílásra	6.36—6.38
Tengeri 1903. májusra	5.83—5.84
Repce augusztusra	11.95—12.06

Zárult 5 órákor:

Buza 1903. áprílásra	7.87—7.88
Roza 1903. áprílásra	6.77—6.79
Zab 1903. áprílásra	6.33—6.35
Tengeri 1903. májusra	5.83—5.84
Repce augusztusra	

Zárult 5 órákor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	667.90
Magyar hitelrészvény	700.50
Leszámitolóbank részvény	441.—
Rima-Murányi vasút részvény	462.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	677.75
Közuti vasút	613.—
Városi villamos vasút részvény	324.—

== **Birtokcsere.** Bauer Emil és neje Bauer Józsa és özvegy Werner Jozefin szül. Weisz eladják az aradi 4923 és 4096. sz. tjkvben felvett Lázár Vilmos-utcai 1. és 2. sz. házakat 60000 koronáért Farkas Abraham és Farkas Bernátné Lux Bettinek. — Ursz János és Ursz Mihály eladják az aradi 1528. sz. tjkvben felvett Töltés-utcai 4. sz. házat 600 koronáért Oulakán Pável és neje Ursz Katicának. — Pakurár Toma, Pakurár Katalin, Bugariu Jováné és kisk. Pakurár János eladják az aradi 1563. sz. tjkvben felvett kosár utcai 37. sz. házat 1200 koronáért Jovanov Vazulnak. — Szimeonovics Antal eladja az aradi 1483 sz. tjkvben felvett uj-

utcai 9. sz. házat 1600 koronáért Sirián Illés és neje Szimeonovics Jelenának. — Herló Jánosné szül. Hambarel Zsófia, előbb férjhez volt Szombati Alexáné ajándékba adja az aradi 2415. sz. tjkvben felvett György-utcai 60 sz. ház fele részét Herló Jánosnak. — Kati Pál eladja az aradi 5498. sz. tjkvben felvett csorda-utcai 5. sz. házból az öt illeő részt 400 koronáért kiskoru Kati Mária, Illés és Jánosnak.

Értesítés!

Van szerencsénk a nagyérdem közönség szíves tudomására juttatni, hogy

Krausz Elemér és Társai

törvényszékieleg bejegyzett cég alatti

drogua üzletünket

Andrassy-tér 20. sz. házba

(Fischer Eliz palota)

helyeztük át.

Üzletünk drogusok, vegyszerek, francia és angol illatt- és pipere cikkek, valamint háztartási cikkek nagybani és kicsinybeni elárusításával foglalkozik.

Midőn a nagyérdem közönség szíves pártfogását kérjük, biztosítjuk, hogy mindenkor a legmegbízhatóbb, legkifogástalanabb árukkal fogunk szolgálni. Nema kiméltünk sem időt, sem áldozatokat és a legelőkelőbb gyárakkal léptünk direkt összeköttetésbe, azon kelemes helyzetben vagyunk tehát, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetjük.

Ajánlunk a téli idényre: kiváló finom minőségű

teát, rumot, cognacot, liqueröket

és házi készítésre a legkiválóbb minőségű

francia liquer esszenciákat stb.

Kitünő tisztelettel:

Krausz Elemér és Társai

drogua nagykereskedés.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEL.

Régi előfizető. Tessék a szöveget beküldeni. E nélkül nem lehet annak árát meghatározni.

M.-Kovács háza. Ilyen szíveséget a kiadóhivatal csak előfizetőknék tehet meg. A nyilttér-rovat rendelkezésükre áll.

REGÉNY-CSARNOK.

A róma-párisi expressvonal.

— Angol regény. —

Fordította: **Ritt Gyula.**

[34]

(Folytatás.)

TIZENKILENDIK FEJEZET.

A vizsgálóbíró, rendőrfőnök és a rendőrbiztos a könyvecske felé hajolnak és több percig gondosan vizsgálják. A lapokat figyelmesen összehasonlították, fejüket rázogatták és nem tudták magokat elhatározni arra, hogy higgyék azt, amit a szemök beszélt nekik.

— Semmi különbséget sem találtak, — szól végre a vizsgálóbíró. — Valami változás észrevehető ugyan, de az megmagyarázható.

— Teljesen osztom véleményét — szolt bólintva a rendőrfőnök. Az első rész szep lassan, nyugodtan volt írva, az utóbbi bevezetés már rendetlenül és rosszul lett papírra vetve. És érthető is, mert a gyilkosság, mit elkövetett, annyira felzúgatta, összetörte, hogy teljes önuralmát elvesztette. Mi sem csodálható azon, ha az irás el van változva.

— Vagy ha szándékosan változtatta, el úgy az is megmagyarázható, — vélekedett a vizsgálóbíró.

— Tehát, hogy változás van benne, azt elismeri? — kérdezte a tábornok, majd folytatta. — Hanem az több mint változtatás, mert a legügyesebb elváltoztatásnál is előfordulnak egyes ismerős, eredeti vonások. Egyes betűk a leggyakorlottabb és legügyesebb elváltoztatót is elárulják. En tudom, hogy mit mondom. Különböző kézírást elég gyakran tanulmányoztam. Ez a munka kétféle kézírat. Hívjon egy írás szakértőt, az majd megerősíti állításomat.

— No jó, — szölt a vizsgálóbíró némi szünet után. — ez alkalommal az ön álláspontjára helyezkedünk. Mit következtet tehát ön ebből?

— Hisz ez elég világos, — felelt Sir Collingham elpálástólhatlan kicsinyléssel.

— Nekem megvan a véleményem, csak azt szeretném tudni, hogy egyezik-e ez az önével tábornok ur. Tehát ön azt hiszi? . . .

— Nem hiszem, hanem határozottan tudom, hogy e könyvbe két személy írt. Ha e könyv Ripaldié, úgy az utóbbi részt nem ő írta. Aki ebbe a könyvbe utoljára írt, azt én munkájánál láttam saját szememmel. Ez ugyan Ripaldinak nevezte magát, de ismétlem, ha e könyv tényleg Ripaldi tulajdona, ő nem az igazi Ripaldi.

— Ezt ön már akkor is tudhatta volna, — szölt közbe Flocon bosszusan. Ha ő a Ripaldi, miért nem leplezte le akkor?

— Bocsnatot kérek, de én ezt az embert egyáltalában nem ismerem. Az uton sem figyeltem meg, mert nem volt okom rá. A grófnőn és fivéremen kívül senkivel sem érintkeztem.

— Önök közül egy csak észrevette volna a változást, — folytatta a vizsgálóbíró, ki már nem is tudta, hogy mit gondoljon. Lám ez is elegendő ok arra, hogy elvesse nézetét tábornok ur!

— Én tényekre alapítok, nem nézetekre, — erősítette keményen a tábornok. — Biztos vagyok benne, hogy igazam van.

— De ha nem Ripaldi volt, hát ki? Kinek állt volna érdekében, ruháját és jellemét magára öltetni és a könyvecskébe ily dolgokat írni?

— Kinek? Annak, ki a gyanút magáról másra akarta háritani. Mit következtetünk abból, ha ő tényleg nem Ripaldi? Azt, hogy a vizsgálat után ismét fölveheti saját nevét és pedig azért, kit a meggyilkoltnak tartanak.

— Hogyan? Tehát ön azt gondolja, . . . bocsnatot tábornok ur, én nem akarok önnek bókolni, de őszintén ki kell jelentenem, hogy eszméje, következtetése valóban csodálatraméltó! Különös! Valóban nagyszerű! — kiáltott fel a vizsgálóbíró és e hir nevére büszke és féltékeny rendőrfőnököt is csak becsvágya tartotta vissza a dicsérettől.

— Mi? Hogyan? nem értem! — kiáltott Papillon ezredes elcsodálkozva, ki az ily ügyekben kissé nehezebb fölfogású volt, mint a rendőrhivatalnokok.

— Oh, a dolog nagyon egyszerű, kedves Jack, — világosította fel őt a tábornok. — Ez a Ripaldi valószínűleg pénzt akart kicsikarni Quadlingtól, ez azonban vonakodott neki pénzt adni. Kétségtelen, hogy egy kétségbeesett harc fejlődik ki köztük, mikor is Quadling, lehet hogy önvédelemből, megölte Ripaldit. Quadling magára vette Ripaldi ruháját . . . a többi már ismeretes. En így gondoltam a dolgot. Azt hiszem, hogy most az urak is kénytelenek már elfogadni állításomat.

— Mindenesetre, — felelt a vizsgálóbíró — de ezt is be kell bizonyítanunk. — Csak Quadling személyazonosságát tudnók határozottan megállapítani. De még jobb lett volna, ha ezt a Ripaldit nem engedjük volna újraink közül kisiklani. Őt nem fogja többé elfogni, kedves Flocon, soha! A kis főnök lehorasztotta fejét és szó nélkül tűrte a szemrehányást.

— Tán mindkét esetben segítségére lehetünk önöknek, uraim. — felelt Sir Collingham előzékesen. — Barátom Papillon ezredes, bizonyára megmondhatja, hogy a meggyilkolt tényleg Quadling volt-e, mivel ő jól ismerte a bankárt még Romából.

— Egy pillanatra uraim, — kiáltott a rendőrfőnök és azonnal kiadta a parancsot, hogy egy kocsit hozzanak.

(Folytatás következik.)

NAPIREND.

December 14. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Spiridion. — Protestáns naptár: Nikáz. — Görög-keleti naptár (december 1.): Nikodém. — A nap kel 7 óra 26 perckor, nyugszik 3 óra 52 perckor. — A hold kel 3 óra 42 perckor, nyugszik 6 óra 5 perckor.

Kölösey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombatokon délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett Hésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható.

December 14. Az aradi iparostületi betegsegélyező pénztár rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor (iparostület). — A nagy-butyini szegény gyermekeket fölruházó egyesület műkezelői előadással egybekötött táncvigalma (Korona-szálló).

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1902. évi december hó 14-én:

Bérletszünet. Bérletszünet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árákkal:

A szevillai borbély.

Víg opera 3 felvonásban. Zenéjét írta: Rossini. Szövegét fordította: Szerdahelyi.

SZEMÉLYEK:

Almaviva	Bejezi Gy.	Figaro	Szabó József.
Bartolo, orvos	Polgár S.	Bertha	Pajor Agnes.
Ro-sina	Parlagi K.	Tiszt	Füredi J.
Basilio	Békessy Gy.	Jezyzó	Tukorai L.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 75. sz. Páratlan.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes árákkal:

ALMÁSSY LOLA mint vendég:

Loute.

Bohózat 4 felvonásban. Írta: Pierre Veber. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Dupont	Törnyei L.	Renée, leánya	Szabó Irma.
Castillon	Vékés Gy. Ia.	Bruné	Daróczi Ilka.
Francolin	Sarkadi A.	Marchaisonné	Pajor Agnes.
Baburon	Mariházi M.	Antoine, inas	Gózon Bela.
Bru	Győre Alajos.	Julie	Gócz Aranka.
Loute	Almássy L.	A kis Gustave	Kley Marika.
Echanguettené	Csigaházi E.	Bezu	Tukorai L.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Imakönyvek.

Katholikusoknak:

Hock János Imakönyve bőrkötés 5 korona.
 Ugyanaz párnázott bőrkötés 7 "

borju bőrkötés 10 "
 Tárkányi Vezéresillag bőrkötés 7 "

Albach szent hangzatok bőrkötés 7 "

borjubőrkötés 10 "

Reformátusok részére:

Tompa olajág 5 korona, zsoltárok vászonkötésben 1 korona, csontkötésben 5 és 6 koronaért kaphatók

Ingusz L és fia

könyvkereskedésben

Arad, Weitzer János (Templom) és Kazinczy-utcák sarkán.

BORJÓKNAK, AHA A TÖBBI TÖRÖKSŐRÖK ÖRÖKSŐRÖK

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

SÁVANYÓ-KÉNY

jániható. E víz közbűbűsíti a bor savat és az itatandó bűbűs bűbűsít, ingerlő mellékhat ad, amélikül, hogy víz fehéretre tartozd.

Özv. Schmitt Endrané szül. Palossy Vilma a maga és gyermekei Sándor, Dezső, Mariska, Irén, Etel, Endre és Jenő. továbbá sógor és sógorője Schmitt Adolf és neje özv. Schmitt Józsefné, úgy számos más rokon, ismerős és jóbarátai nevében is mélyen megtört szívvel jelenti a felejtethetlen férj, édes atya, testvér sógor, rokon és nagybátya

Schmitt Endre,

Arad-mácsai uradalmi kasznár.

1902. évi december hó 12-én, esti háromnegyed 9 órakor, életének 60 ik s boldog házasságának 28 ik évében a Mindenható rendelkezéséhez képest történt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai december hó 14-én, d. u. 1 órakor fognak Csutak Károly első temetés rendezési intézete Entreprise des pompes Funebres által a mácsai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat pedig december hó 15-én, d. e. 9 órakor fog a mácsai róm. kath. szentegyházban az egkek Urának bemutatattani.

Nyugodjék csendesen!

Topilla-pusztá, 1902. december 18.

"Grand Prix" a párisi világkiállításon 1900-ban. Világhírű orosz karavánthea 1897

KNCPOPOFF testvérek MOSZKVA.

cs. és kir. udvari szállítók. Egyedüli raktár Aradon: Vojtek és Weisz uraknál.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

- Aradi játék- és divatárú-üzlet részére e szakmában jártas fiatal segédet.
- Helybéli biztosító főüggőnkség részére ügyes, ismerettségű bíró üzletszerző ügynököt.
- Aradi borkereskedés részére a magyar- és német nyelvben jártas irodatisztot.
- Vidéki fűszer- és vas-kereskedés részére a magyar- és román nyelvben jártas fiatal segédet.
- Vidékre a magyar, német, román és szerb nyelvben jártas, fűszerkereskedő-segédet.
- Vidéki rőfös- és vegyesáru-üzlet részére a román nyelvben jártas segédet.

Ajánlunk:

- Irodavezetésre alkalmas, önálló mérlegképes könyvelőt és magyar német levelezőt, a ki megfelelő tőkét jövedelmező vállalatához esetleg társul is lépne.
- Risőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodai foglalkozásra.
- A rövidáru szakban több évi gyakorlattal bíró, int. ügyes szakképzett, jó megjelenésű segédet.
- A fűszer- és csemegé áruszakban teljes jártassággal bíró int. ügyes fiatalalembert.
- Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.
- A vas- és fűszeráru szakmában jártas, vidéki üzletekben működött, németül és románul tudó fiatal segédeket.
- A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Képpich Zsigmond, igazgató.

A közeledő fűtési idény alkal-
mából ajánlunk

első rendű szagtalan

Fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;
ugyszinte darabos

Ségszesz-pirszenet

(kokszt).

100 kiló 4 kor. 40 fillér.

5 és 10 mm. egyszeri vételnél

➔ **árkedvezmény** ➔

kétszer mosott, valódi porosz

Kovács kőszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;
rostált darabos

bükk-faszén

100 kiló 4 korona 40 fillér;

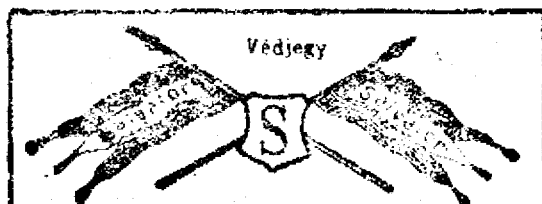
Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett félnap időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

1693

Telefon szám 139.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és kösvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

Lithion-forrás

Salvator

künnön sikeresen használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatásu.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán aranyeres bántal-
makban, hasi pozsza, máj- és vese-
izgatási tünetekben vagy húgy-
savas vesekövek és vesekövek
képződésében szenvednek.

Kapható élelmiszerüzletekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eszterházy.

Nagy
Karácsonyi
vásár!

HOPFMANN SÁNDOR

A „fecskehez“

Arad, Színház-épület.

Blous selymek

méterje 50, 60, 75, 90 kr.

Mosó bársonyok

méterje 70, 80, 90 kr.

Divat flanellek

méterje 25, 38 kr.

Mosó barchetek

méterje 19, 24, 30, 40 kr.

Tennis flanellek

méterje 19 krtól feljebb.

Ruhakelmék

120 cm. széles méterje 35,
50, 65 kr.

Horgolt

Berliner kendők

legfinomabb kivitelben.

Férfi és női

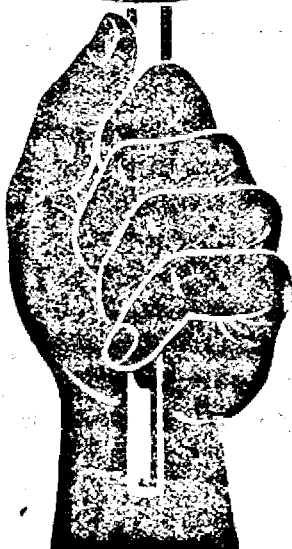
Alsó trikók.

Majdnem ajándék
egy szörme boa

3 frt helyett, csak 1.30

Mintákat franco küldök.

Telefon sz. 10.

KRAUSZ PAULIN

első aradi 75,000 kötetes kölcsönkönyvtára, könyv-
és papirkereskedése

Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

A téli idény beálltával van szerencsém a
t. olvasó közönséggel tudatni, miszerint

kölcsönkönyvtáramat

ismét mintegy 10 000 kötettel bővítettem, úgy,
hogy az immár többi, mint 75 000 kötetből áll
és a magyar, német, francia és angol irodalom
minden jelentékenyebb termékét tartalmazza.

Páratlan előnyt nyújtok tisztelt előfizetőim-
nek az által, hogy a beszerzett könyvek kivé-
tel nélkül

ujak és tiszták,

amennyiben ódon könyvet nem sorozok be.

Mint hogy mind n új mű több példányban
van raktáron, az ilyen utáni bosszas várakozás
kétségkívül nálam ki van zárva.

Videki t előfizetőim is egyenlő kiszolgálás-
ban részesülnek és minden új mű rendelkezé-
sükre áll.

Jegyzékek ingyen és bérmentve kívánatra
megküldetnek.

Havi kölcsön díj 1 korona 20 fillér; vagy

kötetenként 8 fillér.

A tanuló-ifjúságnak 1 óra 1 korona; vagy

kötetenként 6 fillér.

Vidékre: havonként 2 koronától feljebb.

Modern antiquarium.

Teljesen új, remek ifjúsági iratok „Ké-
pes és mesés könyvek, mélyen leszállított
áron 20 krtól feljebb.

A legszebb levélpapír, diszes dobozokban,
szokatlanul olcsó áron 35 krtól feljebb.

Karácsonyfa díszek, szemképráztató, gyö-
nyörű csecsebecsék, óriási választékban
darabja már 3 krtól feljebb.

Karácsonyi és ujévi eredeti finom le-
velezőlapok 2 kr. Társasjátékok, ugymint
lottó, sakk, harang és kalapács stb. 15
krtól feljebb.

Bársony, bőr, celluloid stb. legdivatosabb
albumok és emlékkönyvek, valamint számtal-
an fel nem sorolható alkalmas ajándék-
tárgyak nagy választékban.

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin,

Deák Ferenc-utca 2. sz.

1852

A fűtési idény beálltával minden
rendszerű

kályhákat

fa, kőszén és coaks fűtésre,

ugyszinte tüzi-eszközöket, kemence elő-
téteteket, kályha ellenkezőket, fa-kosara-
kat, széntartókat stb., a legegyszerűbb ki-
viteltől a legdiszesebbig, nagy választékban
s legjutányosabb áron ajánl

Kneffel Károly és fia

vaskereskedése nagyban és kicsinyben

Aradon, Andrassy-tér 14. sz. Hermann-palota.

➔ Rajzkönyvvel kályhákról kívánatra
készséggel szolgálunk ➔

Amiről mostanság sokat beszélnek.

December elseje óta, az „apró és nagy“ kedélyeket erős ringásba hozta egy *esemény*. Arad diadalát, egy vállalkozó elme csattogó szárnybontogatását emlegetik a *nagyok*, — míg e komoly kritikát harsogó öröm és a naiv lelkek ideális mámorá zengi tul a *kicsinyek* táborából. Ily karácsonyi hangulat már rég nem uralkodott Aradon. Társaságban, a színházban, az utcán, kereskedői körökben: szóval mindenütt a társadalmi érintkezés izzó porondján: egy téma uralkodik — *Porter karácsonyi tárlata*. Egy hatalmas lépéssel Aradé lett az *elsőség* dicsősége. Mert ilyen tárlat, Budapestet sem kivéve, sehol az országban nincs. Bizonyára irigységgel nézik haladásunkat a többi városok, de viszont mi örömmel konstatáljuk, hogy az aradi közönség, melynek a grandiózus mű készült, nem fukarkodik sem elismerésben, sem pártfogásban. Ezrével tódul az ajándékot vásárló közönség a *Szabadság-tér* felé és az ötven méter hosszú, óriási terem alig képes befogadni a látogatókat.

A sok fény, az ünnepi hangulat és a látnivalók tömegéből megizmosodva csillog elénk egy örvendetes tanulság: az a város, mely mindenben vezet, most végre *életszükségletei* közé sorozta az áruházat, mint *intézményt*. Ezzel aztán Arad teljesen egy nivóra helyezkedett a nagyvárosok praktikus szellemével, mely nem tudná többé nélkülözni vivmányai sorából a *mindent felölelő* áruházakat. S most, hogy e tanulságot leszűrtek, sietünk néhány rövid vonásban ismertetni a gyorsan lepergő év karácsonyi szenzációját.

Közvetlen benyomások.

Ami ezen a tárlaton, nagy arányai mellett, leginkább felkelti a bámulatot, — az a meglepően *könnyű áttekintés*. Egy könyvtárra menő statisztikai jegyzéket lehetne összeállítani abból a sok tárgyból, de azért a benyomás, minden szinompája daczára, nyugodt és kellemes. Semmi sem zavarja a figyelő szem láthatárát, úgy, hogy legjobban *automata-helyiséghez* szeretnők hasonlítani a beláthatatlan labirintust. S mindezt az ügyes *csoportosítással* érték el. Aki például babát akar venni, nem kell annak az egész áruházon végigvándorolni: a baba-körletben minden fajtát megtalál.

A diszmű-áru-osztály.

Az utcáról belépve, először is a diszmű-áru-osztályban találjuk magunkat. Megszokott külsejéből teljesen kiforgatva, pompás látványt nyújt ez a helyiség. Le szeretnők írni (még inkább lefotografálni)

a temérdek újdonságot, de hát ily sokoldalú és gazdag választékkal szemben elhárítjuk magunkról a részletezés nehéz feladatát.

Izlés, csupa izlés dominál ebben az osztályban, s bárki mit is beszéljen nekünk a londoni *Liberty Establishment*-ről: több csint, több eleganciát ott sem tudnak kifejtetni. De mégis van egy különbség. A *Liberty* drágaságáról is híres, míg *Porternél* az első tekintetre szembeötlik a feltűnő olcsóság. Csekély pénzért a legszebb tárgyak árusíthatnak. Érthető. A nagy forgalom nem türi a magas árakat.

Hölgyek, férfiak ajándékai. Családi ajándékok.

Igy hát nemcsak a gyermekek, hanem a *felnőttek is* Portertől várják karácsonyi meglepetéseiket. Pazar módon gondoskodott a czég hölgyek, férfiak és családok ajándéktárgyairól. Porter már hónapokkal ezelőtt összejárta a legnagyobb kül- és belföldi helyeket és annyi újdonságot hozott erre a tárlatra, mint soha ezelőtt. Különösen *bronz-, majolika- és kínai ezüst* tárgyakban dus a választék. Plüss- és kazette-áru töméntelen mennyiségben látható. Pénz- dohány- és szivartárczában az ipar legfrissebb termékei fekszenek vagyont érő halmazban. A *háztartás* szükségleteiből pedig remek újdonságok keltenek meglepetést. Ily kincses-házban, persze, hogy könnyű a választás!

Sok a kínai ezüst.

Külön említjük föl, hogy *alkalmi vétel* folytán, kínai ezüst tárgyak eddig nem létezett áron kaphatók. Ezen tárgyak ketségkívül a legszebb családi ajándékok közé tartoznak. Egy egész üzletet meg lehetne tömni ezzel a roppant sok kínai ezüst áruval.

A nagy terem.

A diszmű-áru osztály magas ajtainak egyikén szerényen huzódik meg a következő felirat: „*Bemenet a nagy terembe*“. Annál nagyobb a meglepetés, midőn a küszöbön átlépve, hatalmas körvonalaiban föltűnik, ezer fény és csillogás között, az ország leghiresebb játékaru-tárlata. Sokat irtak már a lapok erről a kiállításról, ám, hogy való fogalmat nyerhessünk róla, arra csak egy mód van: — *meg kell nézni*. Nem is hisszük, hogy akadna aradi ember, aki legalább egyszer meg ne tekintené a szenzációs alkotást. Laikust, szakembert egyformán érdekel; amazt a látványosság, emezt a tanulmány szempontjából. Mert ami a világvárosok nagy áruházaiban, hosszú tapasztalat után, praktikusnak ismertettet el, mindazt értékesítve látjuk itt Aradon, az ötven méter hosszú teremben.

Az állványok.

Középvonalán a teremnek, beláthatatlan hosszúságban vonul végig egy sor állvány. Megannyi karcsu, rózsaszínű épület, melyeken a legszebb tárgyak helyez-

kednek el ügyes csoportosításban. Ezekre az állványokra minden fajtájú játékból csak egy példány lesz kitéve, s amint egyik tárgy elfogy, nyomban pótolják a raktárból. Nagyon czélszerűnek találjuk ezen ujtást, mert az áttekintést és ellenőrzést szerfölött megkönnyíti.

A többi állványok.

Ezek a terem két oldalán futnak végig és jobboldalt a kisebb, baloldalt a nagyobb játéktárgyak befogadására szolgálnak: Olcsó és értékes cikkek vegyesen vannak itt felhalmozva; mindenképp annyi, hogy szinte tulsoknak véljük. Számos újdonságra akadunk különösen az *önmüködő* dolgok, a társas, a fantázi- és regulatív játékok között. Porzellán- és cinn-edények igen nagy változatosságot mutatnak fel. Vasutak, városok, katonaság a legkisebb fajtától a legnagyobbig. Mindennemű készletek, kartonra felerősítve, a falakat ékesítik. Babakocsik, babaágyak imponáló mennyiségben található. Gyermekebutorokban a modern izlés is jut kifejezésre. Takaréktűzhelyek; mosdó- és toalett-asztalkák; diszesen berendezett szalonok, konyhák, iskolák, üzletek, házak, istállók; kardok, puskák, czéltáblák és ilyen ezer más, sorra fel nem számlálható tárgy bukkan fel lépten-nyomon. Következnek azután biciklik, gyermekszékek, hintalovak oly számban, mint sehol. Újdonság az *önmüködő hintaló*, egész finom kivitelben, „*Elbre*“ védjeggyel. Teljes hadi felszerelésükkel ezen lovak pompásan festenek. E cikkek Aradon *kizárólag* Porter Vilmos Nagy Áruházában kapható. A nagyobb gyermekek részére komoly, foglalkoztató játékokat találunk. Laterna-magikák, valódi Richter-féle kőépítő szekrények, sakk-, dominó és komplikáltabb társasjátékok, Guttenberg-nyomdák, izomerősítők, szoba- és légtornász-készülékek, szerszámdobozok, kazetták, munkakosarak és még sok ehhez hasonló, szép tárgy. Nem szabad kifelejtenuk a képes- és mesés-könyveket sem, melyek az idén *feltűnően* olcsók.

Hát a babák.

Ezt a pontot szinte fölöslegesnek tartjuk érinteni. Csak annyit mondunk, hogy a *babaválaszték a maga nemében páratlan!* Jöjjen el bármely szakember és ítélje meg, hogy vajjon lehet-e többet, ragyogóbbat nyújtani annál, mint amennyi itt, a *babaosztályban* látható. Az elismerés adóját nem tagadhatjuk meg az áruház kitűnő vezetőségétől.

Hintalovak, kerékpárok, gyermek-kocsik az udvaron.

Az imént megemlítettük, hogy a *hintalovak, kerékpárok és gyermek-kocsik* készlete az idén szokatlanul nagy. Emiatt ezen cikkek az áruház *udvarán* helyeztetek el, ahol festői csoportot alkotnak. Ezt az érdeklődők szives figyelmébe ajánljuk.

Az egy koronás osztály.

Az áruház közkedveltsége a végletekig menő olcsóságban gyökeredzik. Ez képezi fundamentumát további gyarapodásának is. Csodálkozással tekintünk szét az egy koronás játékaru-osztályban. Az ipar sülyedésének, vagy fejlettségének tudandó-e be, hogy már ilyen remek tárgyak egy koronáért kaphatók, — igazán nem tudjuk. Mindenki örömet vesz ezekből a cikkek-ből, melyek a kicsinyek gyönyörűségére készültek. Ugyisolván néhány krajczárból remek kriszkindli telik minden rendű és rangu asztalra. Az egy koronás osztály *figyelmes* áttanulmányozást érdemel mindenki részéről.

A kiszolgálás. Szabott árak.

Három pénztár. A világítás.

Az erős forgalom megkövetelte a kiszolgálás pontos organizációját. A törzsszemélyzet mellé, *kiszolgáló hölgyek* kerültek nagy számban. Kellemes benyomást gyakorolnak szolid, fekete kosztümjeikben; előzékenységük és udvariasságuk pedig éppenséggel határt nem ismer. Fölvilágosítással szolgálnak mindenre nézve, gondoskodván arról, hogy az áruház minden látogatója megelégedésre teljesítse bevásárlásait. Minden tárgyon persze a *határozott*, de legjutányosabb szabott ár látható. Fizetések *csakis a pénztárnál* történhetnek, mely a fénykép-bont is kiszolgál-

tatja. Minden teremben külön pénztár működik: összesen három.

A *világítás* méltó az áruházhoz. Auer-és villanyégők gyönyörű hatást produkálnak, valóságos fénytengerben uszik ott minden. S amikor este a nagy-terem *menyegzetén* a kis villanylámpák is fölgyulnak és pirkadó rózsafényük az Auer-égők sugaraival egyesül: oly harmonikus, lágy hangulat lopózik az ember szívébe, melynek varázsa alól sokáig nem tudunk szabadulni.

Élet a többi osztályban.

A többi osztályokban, nevezetesen a czipő- női- és férfi divat-tárlatokon is, karácsonyi élet uralkodik. Nagyban folyik a vásár és meglátszik, hogy az áruház minden cikkre nézve kiterjedt vevőkörrel bír. A divatosztályokra pláne a hirtelen beállott tél is erős hatást gyakorolt. Roppant sok czipő, trikó, keztyű, sapka, ing, gyermekruha, stb. fogy, s aki ott vásárol, jól is, meg olcsón is fedezi szükségletét.

Tömérdek ingyen-fénykép.

Kedves karácsonyi meglepetés egy sikerült életnagyságu fénykép. Az áruház tudvalevőleg minden vevőjének szállít olyat, aki 10 koronáért bevásárol. A papirkere-tért 3 korona fizetendő, de vajjon ki tudná értékben kifejezni azt az örömet, mit egy ilyen remek képpel szerezhettek. Aki karácsonyra a képet meg akarja kapni, mindenesetre siessen bevásárlásával.

Szolgák szerte a városban. Postai küldemények elintézése 12 óra alatt.

Telefon 324.

Czipőválaszték házbaküldése reggel 7-től este 9-ig.

Minden vásárolt tárgy rögtön haza lesz szállítva; ezt a feladatot öt bolti-szolga végzi, akiket sietve látunk feltűnni itt-ott a városban. Minden postai rendelést 12 órán belül intéz el nagy figyelemmel az elszállítási osztály. Városi és megyei felek a 324 számú telefon utján értekezhetnek az áruházal.

A közönség kényelmére pedig *czipők* és egyéb cikkek reggel 7 órától esti 9 óráig *küldetnek* bármely házba választás czéljából.

A kirakatok jelenleg.

Az áruház karácsonyi kirakatait most igazán érdemes megtekinteni. Lebilincselők és tanulságosak. Az ember mindent onnan is választhat ki magának. A tárgyak, ha a vevő óhajtaná, rögtön kiadatnak. Az olcsó árak, melyek minden cikkben láthatók. érthető feltűnést keltenek.

Folyton előre.

Nagyon vázlatos a kép, melyet ime Porter karácsonyi tárlatáról nyújtunk. Jelentékeny munkát végzett az áruház, midőn Aradot ilyen alkotással megajándékozta. Tiszta szívből kívánunk legjobb sikert ennek a vállalatnak, mely egy ügyes és törekvő ember kezében folyton halad előre, meg nem állva, meg nem fogyva.

Papirkeresedés

Képes művészlapok és karácsonyi és újévi levelező lapok legnagyobb választéka.

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája,
fényképészeti cikkek raktára.

DISZLEVÉLPAPIROK

művészies kivitelű dobozokban, felülmulhatlan választék.

Könyvnyomda

FESTÉKSZEKRÉNYEK
olaj és aquarel.
RAJZESZKÖZÖK.
FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.
ÍRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.

Rendkívüli nagy választék.
Valóban mérsékelt árak!

2278

Naponta postacsomag-expeditió.

Az üzlet egész nap nyitva van.

Charta Aradlessis most a legújabb merített levél-papír

A legelegánsabb névjegyek nálam készülnek.

Fényképészeti cikkek raktára

Czimek

bármely ország- és szakmából, ajánlatok szétküldése és üzleti összeköttetések létesítése czéljából (postadíj jótállással) Rosenzweig József és fia Nemzetközi Czimiródjában Budapest, V., Nádor-utca 13. sz. 1670
Prospektus bérmentve.

szer

Jemm E.

rég elismert

Mell-Czukorkák

köhögés és rekedtség ellen.

Engedélyezve 19. 4. 02. sz. 75066. helytörténeli határozattal.

Egy csomag 50 fillér.
Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás urak gyógyszer-tárában. 2119

BEDŐRSZÖLÉSRE CSUZ, RHEUMA ÉS IDEGFÁJDALMAK ELLEN, AZ INAK ÉS IZMOK ERŐSÍTÉSÉRE.

KWIZDA FLUID. Kígyóvédjegy.

Tourista fluid. Kwizda köszvény fluidja.

Erősítés és örömegujítás czéljából eredménynyel használják az összes turisták, kerékpárosok és lovagok nagyobb utak után. 385

1 üveg ára 2 kor. 1/2 üveg ára 1 kor. 20 fill.

Valódi minőségben kapható a gyógyszertárakban.

Főraktár:

Kwizda Ferencz J.

cs. és kir. ausztr. magy. rom. kir. és bolg. fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész.

Korneuburg, Becs mellett.

Jersan-Cacaf

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszertárban kapható.

Főraktár Aradvármegye részére VOJTEK és WEISZ drogueria nagykereskedésében Aradon. 1985

Legkedveltebb, legtekélyesebb
arozasztító és szépitő szerek:

AKÁCIA

KRIMONER-féle
-CRÈME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Forrástár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 részlet és 100 000
kibírt. kisebb g. gép üzemben.
Malomberendésékre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváratra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hővizű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kíváratra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szősmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrméről az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuzatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelőre ma
szépe:
REIF J.
specialista. Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern
BUTOR.
Óriási választék
háló-, ebédlő-, szalon- és
uri-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV. Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMMER bármely országból és
szakmából, ajánlatok sadt-
költsége és Vals. Jerszek-Gütörek lé-
tesítése céljából (postai) jóállásáért)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimrodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN
Felfülatja az eddig ismert összes fogszereket.
OSAN-szájvia-osancia 2 86 kr., OSAN-fogpor 2 44 kr.
Czerny-féle keltai a legjobb és legkedveltebb
RÓZSATEJ szépitő-szer
üvege 1 frt. Ehhez
balzsamszappan 80 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 2 50 és 35 kr.
Sanningene a legjobb és legkedveltebb
hajfestő-szer szőke, fekete,
harna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektust ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kiháttatva London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Baktaron győrtárakban, Illatszertárakban stb.

ROSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nevelő internátus bentlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államnévelők
és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVESZTŐ
néhányosori használat után az arczról és
kézről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Forrástár: Dr Kovács Ernő gyógyszerésztára
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok“ ingyen.
Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatál embernek orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
Folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépit
és üvege 50 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerésztár
• Andrássy, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes közpénzfizetéssel:
10 évre a 15ke évi 5.70%-a 34 : : 6.00%-a
12 : : : 8.00%-a 25 : : : 7.00%-a
15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a
50 évre a 15ke évi 5.20%-a
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPÍR
Vergé SZIVARKAKÖVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.
Magyar királyi Államvasutak.

3509—1902. évi 92.
Arverési hirdetményi kivonat.
Az új-aradi kir. járásbíróság,
mint telekkönyvi hatóság közhírre
teszi, hogy kir kincstár végrehaj-
tatónak, Ehling Miklós németzen-
péteri lakos végrehajtást szen-
vedő elleni 170 kor. 84 fill. tőke-
követelés és járulékal iránti vég-
rehajtási ügyében, a temesvári
kir. törvényszék (az új-aradi kir.
járásbíróság) területén lévő, Nszpé-
ter községben fekvő, és a német
szentpéteri 25. sz. tjkvben A. I.
7. 8. 12. sor szám alatt felvett
bettelek a rajta épült 28. és 340.
összeírású sz. mu lakházak, pót-
kert és közlegelőbeli 1/4 rész ju-
talékra az árverést 2128 koroná-
ban ezennel megállapított kikiál-
tási árban elrendelte és hogy a fen-
tebb megjelölt ingatlan az 1903 évi
január hó 2 ik napján délelőtti 10 óra
kor Németszentpéteren a község-
házánál megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fognak.
Arvereznizandékok tartoznak
az ingatlanok becsárának 10% át,
vagyis 212 korona 80 fillért kész-
pénzben, vagy az 1881. évi LX. ik
t. cz. 42. § ában jelzett árfolyam
mal számított és az 1881. évi
november hó 1-én 8388. sz. a.
kelt igazságügyminiszteri rende-
let 8. § ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. évi
LX. t. cz. 170 § a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előle-
ges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Új-Aradon, 1902. évi no-
vember hó 8-ik napján. Az új-
aradi kir járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság.
Szokolay,
kir. járásbíró.

ifj. Kopetkó Károly
Arad,
Templom-utca Minorita Palota.

Blaas selymek mőrtje 60, 60, 70, 90 kr.
Mosó barchetek mőrtje 20, 24, 30, 40 kr.
Tennis flaneltek mőrtje 20 kr.
Ruhakelmők 120 cm. széles mőrtje 45, 60, 75 kr.
Mosó hársnyok mőrtje 70, 80, 90 kr.
Divat flaneltek mőrtje 25, 30 krajcár.

Nagy Karácsonyi vásár!

Berlinerkendők. Alsó trikók.

24142—902. sz.
Pályázati hirdetmény.
Alólírott igazgatóság a magy.
kir. államvasutak vonalain és a ke-
zelése alatt álló összes h. é. vas-
utak vonalain meglévő kismető
táskák beburkolása céljából mint-
egy 852 darab kettős vászonbori-
ték szállítására ezennel nyilvános
pályázatot hirdet. A vászonbori-
tek közül a belső borítékokra bar-
nára terített vászonból, a külső pe-
dig vízhatlan vászonból készitendő.
A pályázati feltételeket és az
ajánlattételmel kötelező részletes
módozatokat tartalmazó ajánlati
felhívás, valamint az ajánlattételre
használandó ajánlati űrlap, vala-
mennyi hazai kereskedelmi és ipar-
kamaránál megtekinthető és az
alólírott igazgatóság anyag- és lel-
tárbeszerzési szakosztályánál (Bu-
dapest, VI., Andrássy-ut 78. sz. II.
emelet 46. ajtószám) díjtalanul
megkapható.
Az ajánlati űrlapon megfelelően
kiállított s egykoronás m. kir.
okmánybéllyeggel ellátott ajánla-
tok — a 60 filléres m. kir. ok-
mánybéllyeggel ellátott és aláírt
ajánlati felhívással együtt — le-
pecsételve, legkésőbbben 7. évi de-
cember hó 20 ának déli 12 órájáig
a fent említett szakosztálynál be-
nyújtandók, vagy posta útján oda-
küldendők. Az ajánlat borítéka a
következő felirattal látandó el:
„Ajánlat 94142/902. számban.“
Budapest, 1902. évi október
hóban.
A m. kir. államv.
igazgatósága.
(Nyomat nem díjazatik.)

Órák, ékszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
 órák és ékszerek
 Budapest, Erzsébet-körút 20. l. sz.
 Pórház: 14. sz. sz. sz. sz.
 Képes árjegyzék
 Magyar.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 — 1 üveg 2 korona. —
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályozású főkiszámoló helye
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elláért megbíshatóság! Előzetekesség! Kiváló szolgálat!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella“
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerlábon, 8 ut. 43. sz.
 fenéke József tőb. udvari szállítója
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógy mód: aszma, szív,
 gyomor-, lép- és hóriból, székélés, útszoros ellen.
 A gyógy mód megkezdése:
Dr. KOVÁCS J. főorvos.
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. L. SZ.

Megjelent az új X. számú
„VOST“ MODELLE
 SZEMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÖZLEN PROSPECTUSTA
 „VOST“ IRÓGYŰJTEMÉNYE
 Budapest, new road páris.

Remek és olcsó fényképek készílnék
RIVOLI
 fényképezési és festékes műtermékben
 BUDAPESTEN, VII. KER., KERÉPEST-UT 30. SZÁM.
 III Régi kis képek után is sikerült nagyítani!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakse-
 rten, pontosan és legolcsóbban közöltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyás.)
 Kötő hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 200 kilo-
 méternél több jól épült, ragyogó hegyi utak. Szigoros indivi-
 duális szakszervi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegségeket hygienikusan a legközelebbben vannak beren-
 dezve. Kötő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörar-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSU-HERING
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház.
 Budapest, IV., Központi Városban.
 Hívtartalmasság, hányinger, fejtá-
 já, gyomorba, jök ellen esodásatán a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 1 korona. Pósta 6 üveg barmenive.
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 3. SZÁM.

„HÖLGYEK
TITKÁRA“
 füzetet kívánatra mindenkinek
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.
 3 3188—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.
Kavics és terméskő biztosítása iránt.
 A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége az alább foglalt és 1903. és esetleg 1904. és 1905. években szükséges kavics és terméskő mennyiségek szállítását szándékozik biztosítani, mely mennyiségek fele részben minden év március hó elején, felerészben pedig április hó közepén elszállításra készen kell állania.
 A biztosítási szándékolt anyag megnevezése:
 Rostált bánya vagy folyamkavics szükséglet szerint.
 Rostált banya vagy folyamkavics szükséglet szerint.
 Felépítmény darabolt kavics 4100 köbméter.
 Utépítéshez való darabolt kavics 10000 köbméter.
 Terméskő válogatott nagy darabokban 5000 köbméter.
 Terméskő közép nagyságu darabokban 10000 köbméter.
 Terméskő kisebb darabokban szükséglet szerint.
 Kőzuzalék mint fedő anyag 5000 köbméter.
 A felépítményi kavicsnak 5—6 cmnyi, az utépítéshez kavicsnak pedig 3—4 cmnyi nagyságunak és minden földes anyagtól és zuzaléktól mentesnek kell lennie.
 A fentiek magukban foglalják az évenként előreláthatólag szükségelendő mennyiségeket, azonban a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségeinek jogában áll a fent kitüntetett mennyiségeket a végleges átengedés alkalmával

500%-al csökkenteni, avagy a szállítási év folyamán 50% al felemelni.
 A biztosított mennyiségnél kevesebb megrendelés esetén szállító a magy. kir. államvasutak ellen semminéven nevezendő igényt nem támaszthatnak.
 A fenti anyagok ajánlattételéhez szükséges ajánlati űrlapok, pályázati feltételek az alább felsorolt hivataloknál és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők, míg az általános szállítási feltételek csakis készpénz fizetés mellett a m. kir. államvasutak nyomtatványtárától (Budapest, Andrássy-ut 73—75. sz.) 50 fillér áron szerezhethők meg.
 Az ajánlatok külön e célra szerkesztett ajánlati űrlapon teendők.
 A szállítás az anyagok szállítására nézve fennáll 129291/96. sz. általános, valamint az aradi üzletvezetőség részéről egyidejűleg kiadott pályázati feltételek alapján eszközöndő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési osztályánál ingyen megszerezhetők, valamint a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként és hivatalos órák alatt megtekinthetők.
 Az 1 koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen külcimmal:
 „Ajánlat kavics és terméskő szállítására 33188—902. számhoz“ 1902. évi december hó 20-ik napjának déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökehez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1902. évi december hó 19 ike déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le esetleg oda posta útján küldendők be.
 Az ajánlatok fölötti határozathozatal, illetve a szállítás oda itélése az ajánlat felbontásától számított 28 nap alatt várható, míg a letett óvadék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.
 Aradon, 1902 évi november hó.
Az üzletvezetőség.
 (Utányomás nem díjaztatik.)
 Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.
 36078—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.
(Fagygy szükséglet szállítása iránt.)
 A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1903. és esetleg a következő 1904. és 1905. években évenként szükséges mintegy 4000 kgr. fagygy szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.
 A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati f hivás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerezhetők.
 Az ajánlatok fölötti határozathozatal, illetve a szállítás odaitélése az ajánlat felbontásától számított 28 nap alatt várható, míg a letett óvadék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.
 Az ajánlatok külön e célra szerkesztett ajánlati mintán teendők.

A szállítás a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291—96. sz. általános, valamint a fagygy szállítására vonatkozó 89986—92. sz. különleges feltételek értelmében eszközöndő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
 Azivenkint 1 koronás magy. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmal: „Ajánlat fagygy szállítása iránt 36078—902. szhoz“ 1902. évi december hó 23-ának déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökehez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.
 Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1902. évi december hó 22-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta útján oda beküldendők.
 Az itt felsorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javítások, vakarások fordulnak elő, nemkülönb, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek be, vagy pótlólag, esetleg táviratilag tételnek, végre olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vételre nem számíthatnak.
 Aradon, 1902. évi november havában.
Az Üzletvezetőség.
 (Utányomás nem díjaztatik.)

A legyengőbb kitűnő jeltől még eszesedőknél is adható. 25 szortka ára 1 korona.

Mr. Zlatibor és Védőbiztosítási Aradi, francia, magyar és német egyetemi tanárok által rendezve és ajánlat, mint a fagygyhoz használják.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
 József főherceg-ut 22. szám.
 Telefon szám: 151.

Hirdetések felvételnek a
Kiadóhivatalban:
 József főherceg-ut 22. szám.
 Telefon szám: 151.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés miatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

szem rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledet kereső vagy cselednek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulási helyein.

- Apró hirdetésekre**
 szolgáló levelezőlapok kaphatók
Aradon:
Révész Mándor
 könyvkereskedésében, Szabadság-ter és Forray-utca sarok.
Ifj. Klein Mór
 könyvkereskedésében, Atzél Péter-utca.
Kerpel Izsó
 könyvkereskedésében, Andrássy-ter.
Kubina Béláné
 papírkereskedésében, Hunyadi-utca.
Keppich Zsigmond
 papírkereskedésében, Andrássy-ter.
Ozv. Hammerschlag L.-né
 dohánytözsdejében, Andrássy-ter.
Lészay Sándor
 dohánytözsdejében, Andrássy-ter.
Kis tőzsdében
 Templom-utca.
Kohn László
 Waggongyárban.
Hoffmann József
 fúszkereskedésében, Forray-utca.
Bauer Gyula
 dohánytözsdejében, Andrássy-ter.

Erdélyi fajalma
 válo. atott 1 kg. 20 kr., II-sod minőségű 15 kr. Kapható Spenner Adolfnál Aradon, Wesselényi-utca 16. szám. 2233

Kerestetik
 egy ügyes pénztárnoknő, ki az irodai teendőknél némi jártassággal bír. — Czim a kiadóhivatalban. 2219

Egy jó karban lévő
 pedálos cimbalom eladó. Erzsébet királyné körút 20. 2262

Kiadó azonnal
 egy külön bejárata, csinosan butorozott szoba Zoltán utca 2. szám alatt. — Bővebbet ugyanott a házban. 2274

Epilepsia.
 Aki epilepsiátan, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwann-Apotheke, Frankfurt a/M.** 1999

Legszebb karácsonyi ajándék
MERCURBANK
 karácsonyi sorsjegycsoportja.
250,000 kor. nyerhető!
 1 Jótékonyceglu államsorsjegy ára 4.— kor.
 1 Józsi-sorsjegy " 10.50 "
 1 negyed osztályosorsjegy " 8.— "
 2269 " 22.50 kor.
A három együtt csak 20 korona.
 Megrendelések postautalványon
MERCURBANK Budapest (Mercurpalota) IV., Váci-u. 37.

Kiadó 1903. február hó 1-étől
 Erzsébet királyné-körút 12. szám I. emeletén egy nagy lakás, mely áll 7 utcai, 1 udvari, egy előszoba, 2 fürdő szoba, 2 cseled szoba, 2 konyha és a megfelelő mellék helyiségekkel, egy vagy két lakásnak. 2279

4 pár cipő csak 2 forint 50 kr.
 neveléses árért kaphatóriási mennyiségben történt bevásárlás folytán. 1 pár uri és 1 pár női barna fűzős cipő legújabb divatu, szegezttalpakkal; továbbá 1 pár uri- és 1 pár női divatcipő zsinórzattal, elegáns és könnyű.
Mind a 4 pár csak 2 forint 50 kr.
 Megrendelésknél elég a cipő hosszúságát megadni, utánvétellel küldi
Braymann cipő export üzlete
 Krakau, Postfach 77 2242
 Meg nem felelő kicseréltetik.

NÉVJEGYEIT
 rendelje meg az Aradi Nyomda Részvény-társaság könyvnyomdájában.

DÜRR GUSZTÁV
 csemege-, tea-, rum-, fűszer-, bor- és ásványvizek kereskedése
A Z „ARANY SZARVASHO Z”
 Aradon, József főherceg-ut 2.
 Alapított ott 1888 ban — Telefon 118 — Alapítottott 1888-ban.

A n. é. mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve, értesíteni van szerencsém, hogy a téli idény beálltával üzletemet friss és jó árukkal és a csemege cikkek ő-szes különlegességeivel dusan felszereltem. Figyelmese-, előzetkeny-, pontos kiszolgálással és legolcsóbb árainról előre is biztosíthatom.
 Különös figyelmét felhiva alantí kiváló friss cikkeimre s előforduló b. rendeléseivel szerencsétetni sziveskedjen.

Friss cikkek a következők:
Karácsonyfa díszek, cukros és csokoládés alakok.
Fondant cukorkák fára aggatni,
 remek bonbonok, cukorkák díszes dobozokban, óriási választékban.
Déli gyümölcsök óriási választéka, ugymint:
 cukor, gyümölcs vegyesen kimérve és díszes dobozokban, smyrnai és szultán fügek, friss malagaszőlők, datolya- görzi prunella, banána, boszniai aszalt szilva compotnak, papírhuju dessert, mandola, sugatirozott narancshéj, remek erdélyi dió.
Kávékban a legkitűnőbb fajú ceylon, cuba, arany-jáva, cubagyöngy, mecca és portorico.
Teák különös olcsó áron, a legkitűnőbb eredeti orosz és china theak, mandarin, imperial, császár elegy és assam keverékek, kiváló díszes dobozokban és csomagokban.
Rumok tiszta valódi angol, jamaicai, ananász, cuba és portorico. 2281
Borok: asztali és pecsenye, fehér és vörös.
Pezsgők: Törley, Hubert, gentry-club, francoise, Vin brut és Monopol pezsgők, G. H. Mumm Co. reimsi pezsgők nagy raktára.
Szardinia, pisztráng, angolna, kelettengeri hering pácolt és maronizott halak összes nemei.
Remek sajtok. Ementhali, groi, imperial, strachino, gorgonsola, camembert, Tromége du Brie Romadour, Döry-Pusztai és hagenbergi csemege sajtok friss készlete.
Magyar és francia cognac, kül és belföldi likörök. Curacao, Benediktiner, Vaníliai, allasch és ezek nemei.
 Prágai sonkák, kitűnően pácolt tábla húsos szalonna, szárított gomba, borsó, saurga, bab-conservék. — Sótalan, nagyszemű caviár.
Vadsertés, őz, nyul, fogoly és fácán idényben állandóan.
Nagyszerű karácsonyi cukorkák kiállítása!

Uraságoktól levetett
 téli és nyári ruhákat
 a legmagasabb áron veszek.
 Kivánatra házhoz is megyek.
 Továbbá használt butorokat is vesznek és olcsó áron eladok. 1928
Menczer Márton
 Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Valódi császár olaj
 literje 40 fillér,
Amerikai szalon petroleum
 literje 32 fillér,
Denaturált szesz
 literje 36 fillér.
 Kapható:
Braun N. A.
 festékraktáraiban Arad,
 Boros Béni-ter 6. Forray-utca 7.
 Telephon 387.

Váramentes szállítás!

Carl Gottlob Schuster jun.
 nagy hangszergyára
Marknaukirchen, 519.
 (Szászország.) 1717
 Alapítottott 1824. évben.
Hangszer katalogus ingyen.
 Cserét engedélyez.
 Számos elismerő okirat Ausztria-Magyarország minden részéből.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Aradon**
kárpitos és diszitó-üzletet nyitottam.
 Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüssel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. ez. rendelömnek legkényesebb igényeinek is megfelelek. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett. Elvállalok olcsón lakásberendezéseket helyben és vidéken. Költözködések alkalmával butoresomagoást, ugyszintén használt kárpitozott butorok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.
 Egy jó házból való fűt tanuló felvezetek.
 Tisztelettel
Reiner J. Gyula
 kárpitos és diszitó 1918
 Thököly-ter 6/a. szám (Prolich-ház.)

A
Szabadság-téren!

Porter Vilmos Nagy Áruházának
karácsonyi tárlata.

50 méter hosszú terem.

Játékaruk
Díszműárak
Alkalmi ajándékok és
Aradi emléktárgyak
Czipők
Divatárak

Fényképedvezmény!

minden egyes vevő számára!